SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4'50 PTES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9'00 PTES. TRIMESTRE

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER D'EN FORTUNY, NÚM. 2 TERÇ
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - - - IMPRENTA, 2.293

ANY XI.-NUM. 3,312 — BARCELONA, DIVENDRES 10 D'ABRIL DE 1914 — UN NÚMERO, 5 CÉNTIMS

Per a acabar la guerra

Tothom vol que s'acabi, i ben aviat, la guerra del Marroc. Vessar sang i esmerçar cabals no és cosa agradable per a ningú. El govern, el Parlament, els polítics, el país i àdhuc l'exèrcit desitgen que's trobi una solució al difícil problema de l'Africa. Es de creure que les kàbiles mateixes no sofreixen per gust els rigors de la lluita.

Però dir simplement que no's vol la guerra, és no dir rès. No hi ha ningú tant salvatge que vulgui la guerra per sí mateixa. La qüestió està en voler o no voler les mesures necessaries per a que la campanya s'acabi.

Són molts, en efecte, els qui's declaren partidaris de que la guerra cessi, però que no s'atreveixen a defensar les úniques mesures capaces de portar la pau a la zona espanyola del Marroc. Podem citar l'exemple de «El Liberal», de Madrid que, tot essent un dels diaris que més ha combatut l'aventura africana, declarava temps enrera que les tropes d'Espanya no han d'abandonar les posicions que tenen actualment ocupades.

I bé: ja és hora de dir amb veu ben alta que, donades les circumstancies de l'acció espanyola al Nord de Africa, sols per l'evacuació de les posicions és possible assegurar allí una pau que duri. La prova està en el que ve succeint en els darrers mesos. Malgrat l'inacció de les tropes d'Espanya, les escomeses i les emboscades es produeixen seguidament, i les víctimes cauen sense utilitat i sense gloria. No són els espanyols els qui ataquen, sinó els atacats. Els moros prenen l'ofensiva. Pel lloc i per l'audacia de les seves agressions es veu clar que ells són els veritables amos de la zona, i que'ls espanyols no més són amos del terreny que materialment trepitgen.

Per a acabar la guerra cal, doncs, que siguin evacuades les posicions que amb fins de conquesta i dominació han ocupat les tropes d'Espanya. En el cas de les comarques de Ceuta i Tetuàn no pot invocar-se ni el pretext que va invocar En Maura en 1909 al dir que era indispensable «desasfixiar» la plaça de Melilla.

No n'hi ha prou en demanar que s'acabi la guerra. Cal demanar que s'adoptin les disposicions militars i polítiques oportunes per a acabar-la. Cal, per tant, demanar al govern que els territoris ocupats en els últims anys, siguin evacuats. Aquest és l'únic medi de posar fi a la campanya. I s'ha de tenir el coratge de defensar-lo. Els qui es mostren partidaris d'acabar la guerra i rebutgen tota idea d'evacuar els territoris ocupats, cauen en una deplorable contradicció i, conscientment o inconscientment, enganyen al pobre poble.

De segur que, davant la proposta de l'evacuació, l'única eficaç, l'única pràctica, es parlarà de l'honor nacional i del prestigi de la bandera. Nosaltres entenem que no hi ha ni deshonor ni desprestigi, sinó tot el contrari, en rectificar una política equivocada. Les consideracions d'amor propi no han d'ésser tingudes en compte quan es tracta dels alts interessos del país, compromesos per les criaturades imperialistes. El camí que se segueix és dolent, és fatal, i convè tornar enrera com més aviat millor.

: Ideari barbre :

Tristeses de Setmana Santa

DIUEN que'ls barcelonins son descreguts, mes jo sóc vist que'l Dijous Sant, aquí, és un va-i-tot de gent devota que va d'esglesia en esglesia a seguir els monuments.

No's pot donar un pas pels carrers, i a dintre'ls temples, les empentes son tan fortes i el fervor dels visitants tan viu, que van a pinyes per si has d'ésser tú o jo qui pessigui a la cristiana que's deixa pessigar i va al devant amb la testa cota i l'aire compungit, propi de la diada.

ROC.

En Pere Corominas i la Mancomunitat

El nostre estimat amic, el diputat a Corts per Barcelona, En Pere Corominas, ha enviat al president de la Mancomunitat senyor Prat de la Riba, la següent comunicació:

«7 d'abril de 1914.

Sr. D. Enric Prat de la Riba.

Molt honorable President: L'acord de la primera Mancomunitat Catalana de nomenar-vos per a que la presidiu, us porta al setial més noble a que pot aspirar avui per avui un patriota català.

Per damunt de les nostres divisions polítiques, sóu de fet el representant en cap de Catalunya i jo, diputat pel poble de Barcelona, tinc l'honor de posar els prestigis del meu càrrec al servei de la meva patria a l'oferir-me en vos a l'Honorable President de la Mancomunitat Catalana.

¡Ditxós de vos! Maneu al vostre servidor, Pere Corominas.»

El senyor Corominas segueix a Sant Pol, refent-se de l'estat precari de la seva salut. Fa alguns dies tingué una lleu recaiguda en el séu restabliment; però ara darrerament fa molta vía en posar-se bo, lo qual de totes veres desitgem sigui aviat.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

El Consell Directiu d'aquesta Associació, reunit darrerament acordà felicitar al séu soci N'Enric Batlló, per la lloable generositat de que ha donat mostra, cedint a la ciutat de Barcelona la seva col-lecció particular d'art antic. Una altra felicitació al periòdic «El Montgrí», per la séva iniciativa de convocar un concurs d'Historia de Catalunya per als nens de la comarca del Baix Empordà, dels pobles veins a Torroella de Montgrí, seguint la norma del Concurs anual que celebra la Protectora a Barcelona, destinat als nens de tota Catalunya. Una altra, felicitant al president del Consell d'Investigació Pedagògica de la Diputació de Barcelona, per l'acord sobre la celebració de cursets en el proper estiu per a mestres, comprenent-hi teoría i pràctica per a l'ensenyança de primeres lletres, complint-se així una de les conclusions sobre el foment de la Ensenyança Catalana, aprovada en la Assamblea Nacionalista convocada a Tarragona l'any 1912 per l'Unió Catalanista. Comunicar al «Casal Nacionalista del districte VI» haver vist amb gust l'establiment d'una escola dominical destinada a l'ensenyança de la llengua catalana i altres assignatures per a infants i obrers.

Respecte al Concurs d'Historia de Catalunya, que s'ha de celebrar els díes 25 (tarde) i 26 d'aquest mes, el president explicà el bon èxit de les gestions fetes per a aconseguir que'ls examens se poguessin celebrar en el Palau de l'antiga Generalitat de Catalunya, utilitzant-se distintes sales de l'actual Diputació de Barcelona per als respectius Tribunals amb que's distribuirà el Jurat, acordant-se remerciar per aital motiu al president de l'esmentada Corporació.

Es donà compte de les quantitats amb que s'han suscrit diverses entitats i particulars, amb el fí de cooperar a les despeses extraordinaries que ha de complir la Protectora, puix la quantitat que té oferta en premis és respectable, i per això es resolgué enviar comunicacions als socis i a distintes personalitats i corporacions, pregant-los-hi sa cooperació en efectiu i amb llibres, per a contribuir al millor èxit de la festa.

Es fixà el dia 17 del corrent per a la reunió del Jurat en ple, a fí de resoldre els darrers detalls d'organització del susdit Concurs d'Historia de Catalunya, el qual promet revestir excepcional importancia.

Reportatges Artístics

Madame Beaubois a París

A la Galería Montaigne de París, Mme. Beaubois de Monturiol ha exposat les teles que va pintar a Barcelona la tardor darrera. Un dels més notables crítics de París, diu d'aquestes pintures: «Són obres brillants i de detinguda observació, en les que sobre fondos en sombra, envoltats en brodades floracions, es retallen figures de gitanes. Pertanyen a la bona pintura, franca, realista, pintoresca, amb una exacta expressió del tipu ètnic.»

Celebrem sincerament el triomf obtingut per la distingida pintora.

Les arts i els artistes

S'han clausurat les exposicions d'En Feliu Elías (Apa) i d'En Francesc Quer, al Fainas Català.

Demà, dissabte, s'inaugurarà una exposició de pintures d'En Vayreda. Per les noves obres que coneixem d'aquest pintor, i relacionant-les amb les que va tenir exposades en darres manifestingué exposades en darreres manifesesperar que en aquesta En Vayreda afermarà una robusta personalitat de pintor.

Més exposicions

Dos distingits artistes de Tarragona inauguraràn el dia 15 una exposició de les seves pintures. Aquesta tindrà lloc a la Sala Esteva.

En Torres García i l'Escola de Decoració

En Torres García, treballa ara activament en la termenació dels cartrons per a altres dos frescos de la Diputació. La pintura d'aquests frescos acabarà segurament abans de l'estiu. En Torres García posa en aquesta obra tot l'entusiasme i tot l'estudi.

Suposem que alguns senyors estaràn enverinant ja les armes de la séva apassionada crítica, contra el puríssim artista.

Paral-lelament, En Torres García i els joves artistes de l'Escola de Decoració, preparen una important manifestació d'art: una exposició de dibuixos i de pintures, al fresc la major part d'elles, que's celebrarà segurament a les Galeríes Dalmau. No podem encara fixar la data de la séva celebració.

L'obra d'aquests artistes, noble i austera, mereix totes les nostres preferencies.

FLORIAN.

CASA MARTÍ
REGALS: Joieria, Platería, Rellotjeria, Objectes d'art, Màquines fotogràfiques, porcelanes, mobles, etc., etc., a preus sens competencia i de veritable ocasió. Estalvia temps i diner tota persona que fà operacions en la mateixa.-Unicaa Baraa, St. Pau 28

Toreros del regne i senadors en plaça

«Nosotros somos enemigos de las corridas de toros, pero somos amigos del Gallo, y cuando torea vamos a verle».—Emili Junoy.—Senador del regne.

Firmant aquest diàleg ¿no cauré en pecat de vanitat, doble pecat avui, diada de mortificacions i de despulles? Don Emili Junoy, senador del regne, ha escrit un article sobre toros i toreros endreçat «a un espiritual cronista que ha hecho del «eco» una filigrana de la mordacidad.» El senyor Junoy, no cita ni el meu nom i amaga el del diari on apareixen aqueixes meravelles de la picardía periodística. Set vegades anomena el «Gallo»; cap a nosaltres. ¿Será que la cortesía de don Emili Junoy, dedicat a actuar de senyor de companyía de don Rafel Gómez per places i tertulies, ha minvat? ¿O bé, tal volta, ha acatat els decrets del director d'«El Día Gráfico», que prohibeixen apareguin en el séu diari el nostre nom i el del nostre diari? El senyor Junoy té per a les imposicions que poden desvirtuar les seves generositats amicals, una cavalleresca negativa, i si ens ha deixat en l'anònim ho ha fet indubtablement per a no contrariar la nostra modestia d'homes i la nostra humilitat d'apòstols antiflamencs... Es de creure que ara, quan ens torni a comentar, escriurà, sotil: El senyor Aguilar — per a que no s'ofengui... —

* * *

Don Emili Junoy... Sant Francesc de la política, amb un «germà» que mai s'estronca en els séus llavis; Sant Martí del periodisme, amb la capa sempre a punt per a compartir-la; Sant Francesc de Borja, amb totes les conversions sempre propicies; Sant Joan de Deu, mondà, sense fadigues en el consol de desventures; Sant Sebastià dels assagetaments polítics, que veu rajar aigua-mel de les seves propies ferides ¿còm podía permanèixer impassible davant de les malaventures del «Gallo», de les seves angunies toreres i dels séus dolors matrimonials? Ja no hi han Montjuics, ja la gran sardana solidaria és desfeta i el poble queda lluny amb els séus grinyols de bestia famolenca, quan se passa la porta de l'Alcàçar de Sevilla. ¿Damunt de qui podrà vessar la séva magnanimitat el senyor Junoy, sinó en aquest Werther de la torería — «Les melencolíes del jove «Gallo» no resultaría un bell títol? — que va arrocegant la séva pena per tots els camins d'Espanya, com un Jueu Errant amb cúa? El senyor Junoy, allà on veu una creu, hi acudeix per a oferir les seves espatlles. Ara ha vist la creu del «Gallo» i li fa de Simó Cirineu.

L'altre dia En «Xenius» ens mostrava l'imatge de Nostra Senyora de la Amistat en una verge d'En Pere de Mena. Nosaltres, si haguéssim de disertar sobre l'amistat i els séus hèroes, hi posaríem al davant de la nostra pobra prosa per a que l'enllumenés amb els vesllums de la séva gracia el retrat del beat Emili Junoy. Perquè l'amistat en el senyor Junoy arriba a aconseguir aspectes masoquistes. «Vaig a veure torejar al «Gallo» perquè me l'estimo.» Assegut en la barrera pateix don Emili Junoy l'espectacle de l'amistat escarnida. Escolta tots els dicteris de la turba al séu amic, sent com totes les veus de la plaça clamoregen frenètiques quan el Cèssar de la Ilídia, calvo també com el romà, mostra la séva por i amb l'ai! al cor, espera a que'l toro destroci o no aquelles entranyes tant aimades. El «Gallo» dèu pensar veient en el séu seient a l'il-lustre senador: «¿Tu també vens a presenciar aquest meu martiri? ¿Tu també arribes a aquesta sorra, on trobo la gloria però també el vilipendi i quí sab si la mort? «¿Tu, quoque, Brutus?»

Si el senyor Junoy ofereix el séu cor al «Gallo», hauría de representar una mica el quadre: «La familia del torero», pregant, en unes hores de fervors fraternals, perquè el cel li sigués propici. Nosaltres, en el séu lloc, deixaríem la plaça per a la plebs crudel que no té amb el «Gallo» altre vincle que l'entrada, i davant d'una verge, que bé podría ésser la de Montserrat, la nostra Macarena, posaríem el ciri votiu i unes fresques roses de promeneces, i agenollats, resaríem per a que'l capot de la Divina Providencia s'interposés sempre entre les banyes i el còs de l'estimat. ¿Que no és creient? ens diu el senyor Junoy. Certament, però ell sempre ha encès un ciri a Deu i un altre al diable, i aqueixa vegada bé podría apagar el del diable per a que solament cremés el de la verge protectora de la «sanduguera »carn de don Rafel Gómez.

Seguint aquesta disertació — ja una mica desmesurada — sobre l'amistat, arribem a aquella part de l'article senatorial, on se diu que si nosaltres capegéssim als nostres adversaris, estoquejant-los «amb la suprema elegancia de la nostra ploma», exercitant aquestes sòrts a la plaça, ell, don Emili Junoy, per amistat i admiració, hi acudiría per a aplaudir les nostres sòrts i el nostre toreig, com hi acudeix quan els «Gallos» maten. Llamentem que'l nostre il-lustre i estimat amic, no pugui fruir d'aquest original espectacle, entre altres raons, perquè ni nosaltres actuem de toreros literaris, ni tenen els nostres adversaris vocació de cornúpets. Mes, si tant li plany al senyor Junoy la nostra esgrima periodística, si arriba en els séus exercicis d'amistat a otorgar-nos l'honra d'admirar-nos, si tant espirituals cronistes som i fem dels «ecos» delicies, ¿perquè es va donar de baixa en la suscripció de EL POBLE CATALÀ, renunciant, fradament, al goig de les meravelles que li oferíem per la mòdica retribució d'una pesseta al mes?

* * *

«Amicus Gallus, sed magis amica veritas». I si no de la veritat, del bon gust, de les virtuts incruentes, de les costums serenes, ¿Que oblidem la vostra afirmació de que no anem als toros més que quan els «Gallos» actúen? Cert, però el «Gallo» té un germà, el «Gallito», amb divuit anys solament. Darrera d'aquest príncep d'Asturies de la més llarga dinastía torera, vindrà un altre infant i don Emili Junoy, martre de l'amistat flamenca, temem de que esdevingui el darrer flamenc, com ha estat el darrer solidari.

MARIUS AGUILAR.

Musicals

Festival d'Art a Figueres

La ciutat de Figueres es prepara a glorificar el record d'un de sos fills més il-lustres, el malaguanyat músic català N'Albert Cotó, mort prematuralment en aquella capital, i on hi va conquistar una sòlida reputació dirigint durant molts anys, l'orquestra del teatre Eldorado, a través de quals campanyes artístiques s'hi varen donar a conèixer les més notables obres de mestres del país i estrangers.

La reputació d'aquest distingit compositor empordanès, va assolir extraordinaries proporcions allà als anys 1888 a 1895, amb motiu d'haver sabut reformar el gust i les orientacions en el genre de dança per a orquestra i per a piano, redimint-lo d'una d'un llamentable retràs i amanerament, mit jançant un encertat mètode de procediments moderns i fins clàssics, d'exquisida factura, posats al servei d'una inspiració original, puríssima i inagotable. La majoría dels ballables del mestre Cotó, tenen un aire marcadament simfònic, d'una distinció i novitat, que fins encara avui resisteixen l'avenç dels temps i formen escola que segueixen eminents compositors catalans.

Patrocinat per l'Ajuntament de Figueres, el Comite de les properes festes de Santa Creu, que tindràn lloc en el vinent maig, dedicarà en nom de la culta ciutat un festival artístic en record de l'eximi artista, organitzant una «Diada d'homenatge» al mestre Cotó, i amb motiu de col-locar-se una artística làpida commemorativa en la casa on nasqué, tindràn lloc concerts en que s'executaràn a gran orquestra obres escullides de l'autor de «La Deseada.»

Formaràn part del programa les dances més selectes i obres chorals a càrrec de les societats «L'Erato» i «L'Orfeó de Figueres». La tasca de concertar i dirigir aquesta solemnitat musical, està a càrrec del distingit músic, don Antoni Juncà, antic admirador i propagador de la música cotoniana.

La làpida commemorativa es costeja per suscripció popular, a la qual el Comitè hi invita a tots els figuerencs i als entusiastes del mestre residents a Barcelona i a Catalunya.

L'Orfeó Manresà

Promet ésser un aconteixement, el concert que donarà l'«Orfeó Manresà» en obsequi a l'«Orfeó Català», el diumenge dia 19 del corrent, al Palau de la Música Catalana», si jutgem pels encarrecs de localitats que té ja fets l'Administració del mateix.

Entre'ls encarrecs fets hi figuren els següents: familia Martí, familia Borràs, familia Jover, don Ignasi Balcells, don J. Marquet, don F. Heras, don V. Ballester, don M. Prat, don A. Segarra, familia Monteys, senyora Vda. Moré, familia Fabra, don M. March, don M. Casulleras, don Sants Yelletisch, familia Maristany, senyora Vda. Llorach, familia Sert, familia Roma, don E. Bertrand i Serra, familia Pous i Enrich, J. Casamitjana, don J. Guitart, familia Pardos, senyors de Ribas, etc.

S'ha disposat per a major comoditat del públic, que des del dimarts proper, quedi obert el despatx de localitats sens augment de preu, al magatzem de música «Casa Dotesio.»

L'Ateneu E. P.

Sortida d'excursionistes

A quarts de sis d'ahir tarde sortí per l'estació de França, en tren especial, l'excpedició popular a Madrid i Toledo, organitzada per l'Ateneu Enciclopèdic Popular.

L'estació, a l'hora de la sortida, es trobava extraordinariament concorreguda. Allí acudiren les families dels excursionistes, per a despedir-los.

La caravana es compòn d'uns quatre cents individus, entre els quals hi hà varies senyores i senyoretes.

Nosaltres els desitgem un bon viatge i que l'anada els sigui profitosa.

La Política

Política datista

La Companyía dels Tramvíes de Barcelona ens envía la següent nota que textualment copiem:

«El señor Gobernador civil ha indicado a la Compañía de Tranvías la conveniencia de suspender el servicio en las Ramblas el Jueves Santo a las horas en que la aglomeración de público lo haga necesario para evitar los posibles incidentes a que pudieran dar lugar las dificultades en el tránsito.»

Heu's aquí un cas flagrant de política datista. El senyor Andrade, com el séu quefe, és un home que té por de tothom, que vol estar bé amb tots els partits i totes les forces.

L'Ajuntament acorda permetre el trànzit rodat el dijous i el divendres Sant, tenint en compte que Barcelona és una ciutat cosmopolita i som ja lluny del segle XVI. Però els que voldríen viure encara en aquells temps, se belluguen per a que l'acord municipal no persisteixi, i el senyor Andrade, que no se sent prou fort per a contradir radicalment la decissió de l'Ajuntament, posant-se enfront de tota l'opinió lliberal, ni se sent prou fort per a deixar d'escoltar als reaccionaris, fa la gestió que indica la gasetilla més amunt transcrita, donant a la gent negra una mica de satisfacció, però tractant de no concitar massa el disgust dels avançats.

Tot això és datisme pur. Manca de veritables ideals, inseguretat en el poder, necessitat de transigir amb tothom, ausencia d'aquella força que dóna el saber-se segur en el govern.

Nosaltres hauríem preferit que se hagués atrevit el senyor Andrade a revocar l'acord municipal, mostrant-se ben bé al costat dels reaccionaris, complavent-los en tot, com ja els va complaure en manar tancar els espectacles el dimecres i prohibir la circulació dels tramvíes per la Rambla la tarde d'ahir. Això no hauría sigut un procediment hipòcrita i sobre tot li hauría evitat anar a cercar l'excusa pueril de l'«aglomeración del tránsito» que no pot convèncer a ningú.

▼▼▼

INFORMACIÓ

La Mancomunitat

A darrers de la setmana que va, es reunirà el Consell Permanent de la Mancomunitat.

—El president del Consell, senyor Dato, ha enviat el següent telegrama: «Dato a Prat de la Riba, Mestres, España, Riera, Bartrina, Argemí, Inglés, Guasch, Pereña. — Agradezco vivamente telegrama en que me comunican constitución Consejo permanente de la Mancomunidad Catalana, correspondo a su ofrecimiento, haciendo votos por completo éxito de su gestión en el nuevo organismo, y saludoles afectuosamente.»

—S'ha publicat un folletó contenint l'Estatut de la Mancomunitat Catalana.

Hi han tres apèndixs, contenint el primer, el R. D. de 18 de desembre de 1913, facultant a les Diputacions per a mancomunar-se; el segón, el R. D. de 26 de març de 1914, aprovant l'Estatut de la Mancomunitat Catalana; i el tercer, la llista dels diputats provincials assistents a l'Assamblea de 9 de gener de 1914.

—El senyor Ferrer i Bàrbara, ha rebut el següent telegrama del comte de Romanones, en resposta al de salutació que li van dirigir els diputats lliberals:

«Agradezco adhesión saludo correspóndoles actitud mía proyecto Mancomunidad acredita fervorosa sinceridad con que formulo votos triunfo nueva institución para bien Cataluña y Patria.»

—Han marxat a les seves respectives poblacions, la majoría dels diputats que han près part en l'Assamblea de constitució de la Mancomunitat de Catalunya.

—El cicle de conferencies de la Lliga Regionalista d'Olot, començarà passades les festes de Pasqua.

—L'enterrament del senador electe per Tarragona, don Pere Cobos, fou un acte molt concorregut d'autoritats, diputats, regidors i representacions de totes les entitats i classes socials.

—Les Joventuts Federals Nacionalistes Republicanes i les Joventuts Republicanes Radicals del Districte VII, han acordat celebrar un miting per a protestar de la continuitat de la guerra al Marroc.

Un "timo"

Un subjecte nomenat Amorós, es presentà a l'armería del carrer d'Aviñó, número 20, propietat del senyor Portusach, i aprenent la bona fè del mateix, se li emportà, amb pretext de que anava a ensenyar-les a uns senyors, per a comprar-se-le 23 pistoles Pupy, del calibre 9; 18 pistoles de la mateixa marca del calibre 7 i 127 pistoles Browing.

Al cap d'una hora es donà compte el senyor Portusach de que havía sigut víctima d'un timo, i donà coneixement del fet a la policía.

Sense perdre moment, un agent de vigilancia, a qui s'encomenà el servei, feu les convenients averiguacions, trovant-se la pista del «timador», i a les vuit i mitja de la nit, era el mateix detingut en el carrer Comte de l'Assalt, quan es disposava a anar a sopar a una tàberná de dit carrer.

Interrogat el detingut, es confessà autor del fet, i digué que les armes les havia portat, primer, al carrer de Salvadors i després, a la de la Riereta, on fóren trobades i recuperades.

L'Amorós i altre individu valencià, que fou detingut en el carrer de Salvadors, quedaren a disposició del jutjat de guarda.

Una forta empresa catalana

Tenim als ulls un ben imprès àlbum de la forta empresa catalana Ribas i Pradell. Fullejant-lo solament, ens donem compte de que's tracta de quelcom que honra a Catalunya i al nostre esperit de treball.

Els nostres temps es caracteritzen per la ràpida manera còm l'home, subjectant les forces cegues de la naturalesa, transforma els plans en ciutats, modifica el curs dels rius, puja a les muntanyes, s'entafura en els monts i acaba per dominar els elements en l'aire i la mar. Però tot això amb una facilitat pasmosa, amb rapidesa vertiginosa. Es fa un projecte, es comencen els treballs i al cap d'uns mesos, d'un any o dos, el que de nou passa per aquells indrets, abans tranquils, de la naturalesa, resta admirat de contemplar els canvis operats. Lo que era vall tranquila és ara pantàn semblant a un llac grandiós; lo que era mar lliure, és ara port immens; el tren, la carretera, el camí veinal han obert noves rutes. El geni de l'home diu arreu la seva petjada.

Bona part d'aquest esperit de febre creadora i transformadora, es dèu a les grans empreses de construcció que, com la que'ns ocupa poden en un moment mobilitzar veritables exèrcits d'obrers.

L'empresa Ribas i Pradell es dedica al ram de construccions d'obra, de ferro i fusta i de fusta solament. Té en temps normal 400 obrers empleats que augmenta segons les necessitats de les obres que realitza.

En el ram de construccions d'obra el séu camp d'acció és vastíssim, abraçant des de la casa urbana de cinc pisos, la torra o xalet en plena campada al taller i fàbrica. En el ram de construccions de ferro i fusta, el treball de la casa Ribas Pradell és notable. En el séu catàlec figuren xalets construits amb aquests dos materials que semblen obres de mercateria; «bungalows» per als países tropicals que són la darrera paraula en aquesta mena d' edificis; grans magatzems, etc. Resten además les construccions de fusta que ocupen un lloc tant interessant com les de ferro i fusta. Aquests dos sistemes tenen entre les ventatges de la seva ràpida construcció, la d'ésser desmontables, de manera que són d'una utilitat extraordinaria per a les construccions de camins de ferro, carreteres, etc., obres en les quals cal molt sovint canviar a les brigades de lloc.

Per a donar una idea de l'importancia de la nova industria, basti dir que porta entregades construccions de ferro i fusta i de fusta, que ocupen un espai de 16,600 metres quadrats. Que en tres mesos construí un edifici de 54 metres de llarg per 16 d'ample; en 72 hores un pabelló de 16 per 8, i en cinc dies un pont per a ferrocarril de 46 metres. La casa té además tallers de cerrallería artística, essent el «tot», dirigit per competents enginyers i arquitectes.

En resum: una empresa més que era ignorada per a la majoría del nostre poble i que amb el séu laborar dula arreu el nom gloriós de Catalunya i de les energíes de la raça.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria

Adreçades principalment als joves catalanistes, don Antoni Roca i Codina, president de la Secció de Propaganda Autonomista del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria, donarà en el nou local de dita entitat, Rambla de Santa Mónica, núm. 25, algunes conferencies sobre'l tema general «Resum històric del renaixement patriòtic de Catalunya.»

Constituiràn dites conferencies, que seràn dugues o tres, una veritable historia del Catalanisme en els darrers 50 anys, historia imparcial i ben documentada que interessarà, n'estem segurs, a tots els patriotes.

Probablement, la primera d'aquestes conferencies, tindrà lloc el dia 25 del corrent. Tant d'ella, com de les demés, serà fet públic, oportunament, llur tema o programa detallat.

* * *

Nombroses seràn, com tots els anys, les entitats chorals que demà al vespre, vigilia de Pasqua, visitaràn el Centre Autonomista de Dependents, per a cantar-hi les clàssiques caramelles.

Entre les que ja tenen anunciada llur visita, hi figuren les següents: Germanor Barcelonina, Societat Choral Euterpe, Lira Martinenca, Perla Agustinenca, Joventut Violetana, Catalunya Nova, Chor Infantil «Mossèn Cinto», etc.

El Consell Directiu del Centre, es complau en convidar a tots els socis del mateix i a llurs families, a aplaudir a les esmentades entitats chorals, les quals queden a l'ensems advertides de que l'estatge del Centre és encara el del carrer Comtal, 35, principal.

Govern civil

Lo del trànzit de tramvies

El governador civil confirmà anit lo que publiquem en altre lloc, respecte al trànzit de tramvíes durant el dia d'ahir.

També digué que'ls cotxes i automòbils havíen circulat normalment.

No 'sprodui incident de cap mena.

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Dilluns 13 d'abril i dies següents

Exposició i Venda

DE

NOVETATS DE PRIMAVERA

Excepcionals ocasions

EN

Llanes, Sedes, Vestits, Bruses, Bates, Faldes, Refaixos, Abrics, Barrets, Cotilles, Pexeres, Calsat per a senyora, Corbates per a home, etc.

Devantals, Vestits, Barrets i Calsat per a nois

Llanes, Vels, Linons, Roba blanca i Cotilles per a **Primera Comunió.**

Espectacles

AUDITORIUM: "Cicle històric del Teatre Català: Primera sessió

El diumenge, a la tarde, a l'«Auditorium», es donà la primera sessió del cicle històric del teatre català, primera de les sis que'l formaràn. Seguir en els séus començaments l'evolució del nostre art dramàtic, té un interès doblat d'evocació històrica i de revisió actual. Veiem i ens fem càrrec de lo que era l'escena catalana, cent, noranta, vuitanta, cinquanta anys enrera. I, després, podem judicar de la vía que és feta, de la transformació vinguda al nostre teatre. El programa que la revista «El Teatre Català» ha preparat a l'organitzar i donar forma a l'idea d'aquest cicle històric, és prou complet per a que la nostra evolució escènica pugui ésser compresa en sos moments més definits, en els canvis que més caràcter li han donat. Un jove escriptor, de talent clar i d'actius entusiasmes, coneixedor com cap altre de l'historia del nostre art dramàtic, En Francesc Curet, ànima de aquest bell projecte, n'és fonament i garantía del séu bon èxit i de la séva eficacia. Una conferencia d'aquest escriptor, sobre «Els primers passos del teatre català, obrí el cicle. Després, dugues obres d'En Josep Robreño, dugues d'En Francesc Renart, i la «gatada» d'En Pitarra «La butifarra de la Llibertat», formaven el programa de la primera sessió. Amb aquestes cinc obres, l'evolució del nostre teatre, era exposada, des de l'any 1810 al 1860. «El sarau de la patacada o «Juan» i Eulalia», sainet bilingüe, i «L'alcalde sabater», entremès també bilingüe, representaven, en aquesta sessió, a l'iniciador de la comedia catalana vuitcentista, a En Josep Robreño, actor i autor.

En aquella època se llegien a Barcelona «Oscar y Amanda», «Las tardes de la Granja» i «Pablo y Virginia», en que's cantaven cançons amb la tonada de «La despedida» i «Sereni, sereni, sandunguero»; es canviá el nom de la plaça de la Constitució pel de la plaça «dels porcs»; les Rambles estaven vorejades de convents i de cases de la noblesa, i eren mercat de verdures; hi havien llums d'oli, les tartranes encara no tenien portella al darrera, i un dels tres llocs on se feien balls era un magatzem del carrer de les Tapies anomenat de «la patacada». Diuen que era de parets emblanquinades, amb candeles de sèu per il·luminació, i l'entrada valía una pesseta. Al café s'hi podía refrescar per dos quartos un vas d'aigua, i per mitja pesseta, horxata o llimonada. La Barcelona del 1810 al 1840, la Barcelona que vegeren En Robreño i En Renart, no és pas reflexada en les seves obres escèniques. Ells no podíen pas fer-ho. No tenien la força de sosteniment de una tradició escènica immediata, com Ramón de la Cruz i Moratín tingueren a Madrid. Les seves obres tenen l'ingenuitat i la senzilla pobresa de medis de la ciutat. Però En Robreño, actor, era més sincer que En Renart, més enfarfegat, tarat ja d'una mica de literatura. L'un es fixa en els tipus del séu temps, encara que no encerti a definir-los escènicament. L'altre, ja vol manifestar que és home que sab coses. En Robreño era un gravador d'ofici, com, després, En Frederic Soler fou rellotger; En Renart era home de carrera; era arquitecte, i arribà a ésser regidor de la ciutat. «Titó i «Doña Paca» o el viatge de la Fortuna», i «La casa de dispeses», les dugues obres d'En Renart, representades en la primera sessió d'aquest cicle històric, revelen aquesta pretensió de persona llegida que vol escriure bé.

La discreta interpretació donada a aquestes obres pels actors de l'«Auditorium», féu agradosa al públic aquesta manifestació artística que ha de tenir son desenrotllo en les sessions vinents, i que mereix, com tot esforç cultural, un ampli elogi.

NOU

Demà dissabte, 11, tindrà lloc en aquest popular coliseu l'inauguració de la temporada de Primavera amb un despampanant programa. Estrenant-se la sarçuelá en un acte del tan celebrat periodista de l'Argentina Sr. Xavier Santero i el Mestre Roca, titolada «El Judiano» i la grandiosá revista en un acte i 9 quadres d'En Joaquim Montero i el Mestre Montserrat Aiyarba titolada «Paralelo Hotel», prenent part tota la companyía i siguent presentada amb riquesa inusitada en trajos, decorat i atreç i amb profussió d'derrotxe de llum en aparells construits exprofés.

CÓMIC

El teatre Còmic inaugurará la temporada d'estiu el pròxim dissabte de Gloria amb una notable companyía d'ópera, lopereta i sarçuela còmica, dirigida per don Lino Rujloa i don Josep Espelta.

Formen part de la companyía les tiples Conxa G. Ramírez, Lluisa Rodríguez, Mercè Gay, Julia Gómez, Teresa Sánchez, María Ferrer, Emilia Blanco, Joana Cabrera, Gloria Molina, Victoria Otto, Consol Palacios, María Belfort, Lluisa Pérez, Paquita Rosell i Enriqueta Sancho i els actors senyors Patrici León, Parera, Ramos, Rosal, Tejada, Castaños, Cónsul, Oliva, Pons i Sancho.

L'empresa compta amb les següents obres noves :

«La señorita Capricho», «Marusa», «El lao izquierdo», «Feria de abril», «El rey del mundo», «La hija del guarda», El Club de la Libertad», «Su Majestad», «El alma del león», «La romántica», «La boda de la Farruca», «El tango argentino», «La Faraona», «El gran demócrata», «La última hora», «Señorita de compañía», «El Rey flojo», «El último brindis», «Ideal festín» «Malagueñas», «Las Pildoras de Hércules», «El Millón».

CONTRACTA

Ha sigut contractada per l'empresa del Teatre Imperi, l'actriu Mercè Sampedro, que debutarà passat demà dissabte amb l'obra dels germans Quintero «Amores y amoríos».

NOU DIVERTIMENT

S'està montant en el local «Peña Sportsmen's Park», vulgarment conegut pel «Globo cautiu», en el Saló de Sant Joan, un magnífic carrousel, únic en sa classe, que ha funcionat amb gran èxit en el «Montmatre» de París. Son Administrador-gerent de pas a Barcelona, ha volgut donar á conèixer a aquest a capital son soperb aparell quina inauguració serà el pròxim diumenge de Pasqua.

Els «Caballets del Montmatre de París», cridaràn justament l'atenció de «petits i grans», i serán segurament visitats per tot Barcelona puix segons noticies l'aparell es elegantíssim i d'una seguretat absoluta, i son moviment produeix als que van en ell una grata i apacible sensació.

El treball

L'ART FABRIL

Ens escriuen de Manlleu:

«Estem ja a la sisena setmana de vagá, i, malgrat la seva duració, ni els patrons es mostren disposats a cedir ni el governador ha près per a efr-los deposar la seva actitut.

Els burgesos apuren tots els medis per a que'ls obrers ens vegem derrotats, arribant fins a influir prop dels comerciants que proveeixen les cooperatives obreres de consum, per a que deixin de proveírles i les hi retirin, per tant, el crédit amb el fi de que's vegin obligades a tancar.

La guarda civil que el senyor Andrade ha posat al servei dels fabricants, no para de prestar-los tot l'apoi i d'escorcollar als tranzeunts.

Senyor Andrade: ¿No li sembla que es una vergonya que encara perduri un conflicte, originat per no complir-se un reial decret?

Té V. E. la paraula.

* * *

Les calderes comunistes segueixen funcionant en tots els pobles afectats per la vaga, i els obrers, cada dia en major nombre, acudeixen a cercar el menjar.

Les societats obreres, i fins les polítiques o filantròpiques poden i deuen fer tot lo que estigui al séu alcanç per a que no hi manquin aussilis. Seria una vergonya que, amb l'entusiasme que regna entre tots els vaguistes, hagussim de rendir-nos per manca de medis.

Solidaritat! Heus aquí el que demanem —El comitè de vaga—Manlleu, 7, 4, 1914».

* * *

Del mateix Comitè de Manlleu rebéren ahir un escrit en el qual es protesta dels fets ocorreguts el día anterior al poble de la Gleva. Diuen els nostres comunicants que els civils, «perquè sí» dispararen els maüsers sense donar els tocs d'atenció, de reglament.

En la mateixa carta, que no publiquem per manca d'espai, es demana justicia.

* * *

Parlant dels successos ocorreguts abans d'ahir al Ter, digué ahir vespre el governador que la dòna ferida ho fou en l'avantbraç, i que el séu estat millorava.

Després mani e tà que a dos quarts d'una s'havien tancat totes les fàbriques, atenent a la festa del día.

Al matí havien entrat a la feina uns 150 obrers més.

Segons li comunicà el delegat, hi hà tranquilitat absoluta en tota la comarca.

* * *

El comitè de la Federació de l'Art fabril i textil d'Espanya, en virtut de les circumstancies per què atravessa el Sindicat «La Constancia», ha proposat a les entitats del ram, de Mataró, es reuneixin i facin els treballs necessaris per a traspassar dit comitè a aquella ciutat en atenció a que en el Congrés de l'Art fabril, de Barcelona, fou Mataró la població que obtingué més vots per a representar la Federació.

Amb tal motiu les entitats fabrils de Mataró han dirigit una circular a totes les Societats del ram, d'Espanya, convidant-les a l'assamblea que's celebrará el día 12 del corrent, a les dèu del matí, en el domicili del comitè, Guardia, 11, principal, per a pendre acords.

Les entitats que no contestin, seràn considerades com adherides als acords que s'adoptin donada la premura del temps.

L'ART D'IMPRIMIR

El vinent diumenge continuará l'Assamblea ordinaria de l'Art d'Imprimir, convocada el diumenge anterior.

ELS CARRETERS

La Comissió de vaga dels obrers carreters, ha decidit fer una crida a tots els obrers en general per a que contribueixin, mitjançant una suscripció, al sostenìment, dels vaguistes.

Dita comissió rebrà a tota hora als obrers que portin fondos, en el domicili social, Ronda de Sant Antoni, 17, café d'Alsacia.

* * *

Es fa públic per a que arribi a coneixement dels interessats, que ha sigut retirat el boycot declarat contra la taberna «Los Pajaritos», del carrer de Vila Vilà.

ELS BARNITZADORS DE PIANOS

La Junta de la Societat de Barnitzadors de pianos, de Barcelona, ens diu en atenta carta que no sab rès d'una suposada unió entre aquella entitat i els Constructors de pianos, per a constituir un montepius.

Nosaltres prenguèrem aquesta noticia de un altre periòdic, però no tenim inconvenient en rectificar-la.

DE FORA

SABADELL.—El D'UN CONFLICTE

La Comissió de Patrons constructors de carruatges i ferrers i la del Sindicat d'obrers dels expressats oficis, (ambdugues de Sabadell) reunides a l'objecte de resoldre sobre les diferencies suscitades amb motiu de la modificació de la jornada de treball, sol·licitada pels obrers, després d'exposar, en presencia del senyor Alcalde don Feliu Griera Dulcet, cada una de les esmentades Comissions, els séus distints punts de vista, s'ha arribat a una solució armònica, adoptant-se els següents acords.:

Primer. Concedir als operaris dels expressats oficis, la jornada de nou hores i mitja.

Segón. Concedir als mateixos, cinquanta cèntims per hora extraordinaria que treballin els mencionats operaris, els diumenges i demés festes oficials.

Tercer. Tots els constructors indicats, i ferrers, s'obliguen a no tenir a menjar, a cap oficial: no obstant, sempre que tinguin a bé quedar-se en hospedatge on treballin, tenen amplies facultats oficials i patrons de convenir-ho.

Quart. Acorden además, que aquestes bases, són duraderes per quatre anys, obligant-se els operaris a no demanar cap altra millora fins que hagi finit l'indicat plaç.

Els exposats acords són firmats pel senyor l'Acalde per la Comissió de Patrons i per la Comissió d'Obrers.

SANT FELIU DE GUIXOLS.—ELS OBRERS DEL PORT

Ens diuen de Sant Feliu de Guixols:

«Per solidaritat amb els decarregadors del moll de Palamós, que estàn en vaga, els d'aquèst s'han negat a continuar descarregant el vapor «Torre del Oro», per haver sapigut, una volta començada la descárrega, que el genre anava destinat a dita població.

Això, causa greus prejuicis a l'industria surera, que és la principal d'aquesta comarca.

Corren rumors que de no solucionar-se aviat aquesta vaga, la pròperá setmána haurá de tancar la «Corchera Internacional» on hi treballen molts operaris.

Per lo que és refereix al conflicte local, quan escrivim aquestes ratlles, estàn reunits l'Alcalde, el Capità de la guarda civil, el senyor Fortó, Consignatari, i un representant dels descarregadors del moll d'aquí.

Ignorem encara els acords».

Els successos

A les 11 d'ahir al matí, fou auxiliada en el dispensari del districte vuitè, Antonia Larroya, de 20 anys soltera i habitánt al carrer de Cerdenya, 439, tenda, la qual presentava forta contusió a l'avant-bráç esquer, produida segons manifestà per haver rebut un cop, treballant a una fábrica del carrer de Sant Lluis.

Després de curada passà al séu domicili.

—En el dispensari de Santa Madrona auxiliaren ahir a Josep Menacho Gredillo, de 11 anys, el qual tingué la desgracia de caure d'una alçada de 5 o 6 metres a la montanya de Montjuic, produint-se fractura de la tibia esquerra.

Un cop assistit en l'esmentat dispensari se'l portà a casa seva.

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 23. - BARCELONA

Negociem tota classe de cupons vencíment primer d'abril i paguem el cupó núm. 21 de les Accions Foment d'Obres i Construccions a raó de 20 pesseles un.

Tercer Congrés Excursionista Català

Tarragona, dies 11, 12 i 13 d'abril

Programa dels actes, festes i excursions que amb tal motiu es celebraràn:

Dissabte, día 11 d'abril: A les 7 del vespre inauguració de l'«Exposició esperantista», de postals, revistes, llibres, folletis, anuncis, catàlegs, i demés objectes de propaganda. A les 10 de la nit, recepció dels congressistes a l'Ajuntament. A dos quarts de 12, serenada a l'Ajuntament, per la societat choral «El Ancora», en honor dels congressistes.

Diumenge, día 12: A les vuit del matí: Visita a les voltes romanes del Circ. A les nou: Ofici a la Catedral, amb la cooperació de l'Orfeó Tarragoní. A les 11: Sessió del Congrés en el Palau de la Diputació. A les 3 de la tarde: Excursió a l'Aqüeducte romà. A les cinc: «Cosso blanc», a la Rambla de Sant Joan. A les 9 de la nit: Sessió del Congrés.

Dilluns, día 13: A les vuit del matí: Excursió a la famosa pedrera romana del Mèdol i al Sepulcre dels Scipions. A dos quarts d'onze: Sessió de Clausura del Congrés, amb assistencia de les Autoritats, en el Saló de Sessions de l'Ajuntament. A dos quarts de dotze: Visita a l'Exposició d'Art retrospectiu en el local del Centre Excursionista. A les dotze: Visita al Museu Arqueològic. A les tres: Visita a la Catedral i a les muralles. A les quatre: En el Saló de Sessions de l'Ajuntament, sessió per l'«Associació Protectora dels Aucells i de les Plantes, de Catalunya», amb distribució de premis a varis veins de Tarragona. A les sis: Vi d'honor, per l'Ajuntament, en obsequi als congressistes i al Comitè de l'«Associació Protectora dels Aucells i de les Plantes». A les vuit: Sopar d'honor en el Hotel del Centre, el preu del cobert serà de dèu pesseles. Els que vulgan inscriurers-hi, deuràn avisar-ho a la Secretaría del Centre Excursionista de Tarragona, per tot el dissabte, día 11. A dos quarts de dèu: Gran castell de foc a la Rambla de Sant Joan. A dos quarts d'onze: L'Ajuntament obsequiarà als congressistes amb un Gran Concert per l'Orfeó Tarragoní, en el Teatre del «Colisseu Mundial».

Notes varies: Les inscripcions deuràn fer-se fins al vespre del día 10, avui, a les secretaríes del Centre Excursionista de Catalunya (Paradís, 10, Barcelona) i en el de Tarragona (carrer de Vallmitjana) on es donaràn tota mena de detalls.

Les fondes principals de Tarragona, són les següents: «Nacional, París, Centre, Continental», quals preus varíen entre cinc i dèu pesetes.

Els congressistes han de portar sempre el «carnet» que l'acrediti com a membre del Congrés.

Oficines del Congrés i d'informacións: En el Sindicat d'Iniciativa, Rambla de Sant Joan, 71, baixos, i en l'Ajuntament i en la Diputació. Telèfon, i correu: En l'Ajuntament hi haurà telèfon i tot lo que calgui.

Horari de ferrocarrils:

Sortida.—Lleida: 11'56, 5'30, 8'29, 15. Arribada.—Tarragona: 21'34, 10'0, 14'45, 18'35, 8'11, 13'07. Sortida.—Tarragona: 7'35, 16'36, 19'25, 12'29. Arribada. — Lleida: 11'22, 22, 0'22, 20'05.

Sortida.—Tortosa: 14'12, 16'16, 2'21, 5'51, 21'09. Arribada.—Tarragona: 16, 19, 4'36, 9'44, 1'02. Sortida.—Tarragona: 8'36, 10'57, 23'40, 5'45. Arribada,—Tortosa: 11'31, 12'32, 20'52, 1'32.

Sortida.—Barcelona: 5'26, 9'12, 12'30, 18'11. 20, 8'38 (exprés). Arribada.—Tarragona: 3'28 12, 16'30, 21, 23, 10'43, Sortida.—Tarragona: 3, 7, 14'47, 19'40, 16'19 (exprés). Arribada. —Barcelona: 3'10, 10, 18, 23, 18'22.

Sortida.—Girona: 5'40, 6'46, 15'23, 17'29, 18'47, 11'30. Arribada.—Barcelona: 7'5', 10' 8 19'02, 19'32, 22'44, 14'44, Sortida.—Barcelona: 5, 7'38, 10, 12'22, 14'23, 18'31. Arribada.—Girona: 9, 10, 12'07, 16'38, 17'58, 21.

Sortida.—Tarragona: 7, 14'47. Arribada. —Valls: 8'43, 16'34. Sortida.—Valls: 6'40, 17'45. Arribada.—Tarragona: 8'28, 21.

Per a més detalls, dóna i informacions, dirigir-se a la Secretaría del Centre Excursionista (Barcelona), o a la del de Tarragona.

Els deports

Foot-ball

Els foot-ballistes de Badalona, están de enhorabona.

L'infadigable junta del Club del mateix nom, ha organitzat per a les vinentes festes de Pasqua dos partits que prometen ésser interessantíssims, entre el séu primer equip i el del F. C. Palamós que tornarà la visita que aquells li feren l'any passat.

Hi hà veritable interès en presenciar aquests dos matchs, que prometen ésser molt competits, donat el nom de que disfruten els gironins i l'esplèndida forma en que's troben actualment els de la veína i xamosa ciutat costera.

Además s'assegura i segóns sembla, això es un fet, que la Junta del Badalona te ja decidit habilitar un camp, apte per a practicar-hi tota classe de sports.

No cal dir, doncs, que amb aquestes falagueres noves, es justificadíssim i molt lògic l'entusiasme dels sportsmen badalonins.

DE TERRASSA.—El passat diumenge al matí jogaren en el camp de sports del Terrassa F. C. el séu segón team, i el segón del Català S. C. de la capital.

Després d'hermosa i empenyada lluita, guanyaren els terrasencs per tres goals a zero amb el següent equip:

Castellà; Baucells (J.), Llongueras; Humet, Altayó, Pineda; Comerma, Baucells (Ll)., Mur, Vives, Escudé.

L'equip barceloní estava format pels següents jogadors:

Ventura; Virgos, Bordas; Gelada, Galicia, Grós; Comas, Larroza, Cunill, Soler, Gongui.

—Per la tarde, hi havía anunciat un partit entre el primer del Terrassa i un primer del Barcelona F. C.

Molta era l'espectació que hi havía per a presenciar aquest match, car era la primera vegada que ens visitaven jogadors del primer equip del més popular dels Clubs de Barcelona.

A l'hora de començar, el magnífic camp del Terrassa estava completament invadit de concorrencia.

A un quart de cinc, i baix les ordres d'En Buxadé, del Terrassa, s'alliniaren els equips en la forma següent:

Barcelona:

Brú; Molins, Amechazurra; Bigué, Amat, Greenwell; Llonch, Carlier, Berdié, Morales, Espelta.

Terrassa:

Segura; Ubach, Font; Creus, Pérez, Grapi; Estrenger, Garí, Duffour, Fonte, Pons.

Surten els barcelonins iniciant un lleuger domini, que als pocs moments acaba per ésser complet.

No obstant, els terrassencs es defensen molt brillantment, salvant situacions molt compromeses.

El Terrassa en una bonica escapada, logra un corner, que és tirat sense resultat.

El partit és en extrem empenyadissim, vegent-se un sens fi d'hermoses jogades, que'l públic no's cansa d'aplaudir.

Els blau-grana tiren un corner que no és aprofitat. Poc despres, en logren un altre que tira molt bé l'Espelta, salvant En Segura un goal segurissim.

El Barcelona, veient que no pot marcar degut a l'admirable defensa dels del Terrassa, decideix reforçar la línia d'atac, posant-se En Greenwell davanter centre, i En Berdier extrem dreta, i passant en Llonch al lloc del primer.

En aquests moments, el Terrassa ataca fortament, als séus contraris, enviant En Pérez dos shoots hermosíssims que En Brú, para colossalment.

El Barcelona torna a dominar i després de no pocs esforços, logra marcar goal, d'un bonic shoot, que pèta sota el travesser i que En Segura no pot parar.

La segona part tou ben al revés de la primera, car domina quasi sempre el Terrassa que logra tirar cinc corners, contra dos dels barcelonins.

Durant tot aquest temps, es distingí molt la línia d'atac terrassenca, no cansant-se d'enviar shoots a la porta de s b augrana, admirablement defensada per En Brú.

El referée donà per acabat el partit sense que s'hagués alterat el resultat d'un goal a zero a favor del Barcelona.

Tots els equipiers jogaren amb molta fè i entusiasme, no permetent que'l partit decaigués un sol moment. No obstant, cal fer remarcar que En Brú del Barcelona, i En Pérez i En Pons del Terrassa, es lluiren d'una manera extraordinaria.

En resúm, una tarde més que delitosa pels sportmens terrassencs i un día de gloria pel Terrassa que prou li tocava. Amb uns quants partits com el de diumenge, haurà reconquerit el prestigi perdut en la final del Campionat del Vallès.

—El passat diumenge es traslladà també a Terrassa un team mixte del Mercantil F. B. C. per a contendir amb altre mixte de l'Unió Deportiva de Terrassa. El partit es celebrá animadíssim, i fent-se per moments més interessant per lo que'l públic, nombrós, que'l presenciava quedà sumament complascut del mateix. El resultat fou el de 1 a 1, i jogaren pel Mercantil: Bacardí, Calalle, Rivera, Viñas, Rivera, García, Rivó, Conti, Blanchart, Palaus i Brugues.

DE SABADELL.—L'important Centre de Sports d'aquesta Ciutat, ha invitat a l'Ajuntament, per a que assisteixi als dos matchs de foot-ball que té concertats amb l'equip francès Montpellier F. C. com també al banquet amb quin obsequiarà a l'expressat equip, durant les pròperes festes de Pasqua de Ressurrecció. La Corporació Municipal, en sessió tinguda lloc ahir a la nit, va acordar, per unanimitat, que'l senyor Alcalde nombrés una Comissió, presidida pel mateix, per a assistir a aquelles festes de sport.

L'expressat equip Montpellier F. C. arribará directament de França, a aquesta ciutat, el pròxim dissabte 11 del corrent.

D'HOSTALRIC.—Diumenge passat, tingué lloc a Hostalric l'anunciat partit de foot-ball, entre els equips del «Grop Sport», d'aquell poble i el del Club, F. Celonés de Sant Celoni, Arbitrà En F. Arnau del Grop, que ho féu bastant imparcial. El resultat fou de 1 goal a 0, a favor del Celonés, que presentà el següent equip: Domènech; Trunas, Esclusa; Soler (J.), Agell, Alsina; Serreta, Bosch, Terrats, Vila i Soler (N.) El d'Hostalric, estava integrat pels següents jogadors: Mas (N.), Busquet, Ferrer; Arnau, Agell, Serras (J.), Mas (J.), Ribas Puigermanal, Humet i Serras (G.). El domini fou complet pel Celonés, el porter del qual, tocà no més tres vegades la pilota durant el partit.

El Municipi

Varies

—Una comissió de venedors amb llocs a la vía pública visità al tinent alcalde, senyor Muntanyola, i li demanaren la suspensió de les ordres de privar la venda, sense permis de l'Ajuntament.

El senyor Muntanyola els contestà que no volía perjudicar a ningú i menys als que viuen del séu treball, però que la Tinencia no està autoritzada per a concedir tals permisos que sols poden ser-ho per l'Ajuntament.

Sembla que dits venedors es dirigiràn col·lectivament a l'Ajuntament.

A propòsit, d'això el senyor Muntanyola conferenciá amb l'alcalde, el qual convocarà una reunió de tinents d'alcalde per a tractar de la qüestió de la venda en la vía pública.

—A la comandancia municipal admeten notes de preus per a subministrar pinso i ferratge als cavalls de la secció montada.

NOTICIES

Actes per a avui

A les nou del vespre, miting a la Casa del Poble, d'obrers fusters de Barcelona, i el seu radi, convocat per la comissió de vaga, per a tractar del curs de la maetixa i de les orientacions a seguir davant les circumstancies actuals.

▲ CAMPANYA ANTI-FLAMENCA. — Se prega als representants del grupu anti-flamenc «Pro-Cultura», passin de set a nou del vespre per aquesta redacció a fi de comunicals-hi noticies d'interès.

La comissió actuadora del «Grop Anti-flamenquista Pro-Cultura», després d'importantíssimes gestions convoca a tots els individus inscrits, a la reunió extraordinaria que, per a tractar del proper miting anti-taurí, tindrà lloc demà dissabte día 11 a les dèu en punt de la nit, en el lloc de costum.

La comissió, a més de lo transcrit, donarà compte també de l'adhesió a la Societat Protectora dels Animals i de les Plantes, i haver vist amb gust la campanyá que mercès a l'iniciativa del nostre «Pro-Cultera» pensen realitzar certs elements de Barcelona.

▲ En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva de l'Unió de Productors d'Espanya, després de resoldre diversos assumptes d'ordre interior, se acordà celebrar aviat un Congrés nacional d'Exportació, preparatori d'un altre d'internacional, que haurà de celebrar-se a la mateixa data en que tingui lloc la projectada Exposició d'Industries Elèctriques.

▲ Organitzada per l'entitat «Barcelona Stelo», amb la cooperació de «Lumon», de Terrassa i Rubí, per a assistir a la qual, hi hà un gran entusiasme entre els esperantistes barcelonins. El programa es com segueix: Sortida de Barcelona a les 7'25 (estació del Nord). Visita de les iglesies romàntiques de Sant Pere de Terrassa i Castell d'Egara. Banquet a la Fondá de Espanya de Rubí. Miting de propaganda al Teatre Doménech, en el que hi parlaràn els senyors Alavedra, Serrat, Pujulá i Grau. Retorn per Papiol.

Els que hi desitgin assistir deuen comprar per endavant el ticket per al dinar, que expèn al preu de 3 pessetes el secretari de «Barcelona Stelo», Marquès del Duero, 88.

▲ El Govern francès acaba de conferir a Mr. Lleó Riotor, escriptor i distingit crític d'art, secretari general de la Societat Francesa «L'Art a l'Escola», la missió de visitar algunes escoles públiques del nostre país per a estudiar-hi l'art de l'escola arquitectura, ornamentació interior i exterior, i més especialment, l'estampería escolar mural i manual.

Mr. Riotor anirà acompanyat en aquest viatge d'estudi de 20 directors d'ambdós sexes d'escoles franceses, que aprofitaràn aquesta ocasió per a visitar els nostres museus, monuments, i conèixer l'ánima popular de Catalunya i de les regions disposiniques.

Seria convenient que'l Municipi procurés pendre les necessaries disposicions per a que'ls nostres hostes de França se n'emportessin el més falaguer record de la seva estada entre nosaltres.

▲ La Secció de Sports i excursions de l'Associació de la Dependencia Mercantil, organitza per al vinent diumenge, dia 12 del corrent, una excursió a Girona per a visitar lo més important de la capital, essent l'hora de sortida a les cinc del matí de l'estació de França.

▲ Ha sortit cap a Madrid amb l'objecte de pendre part en l'Assamblea Nacional de Protecció a l'Infancia i Repressió de la Mendicitat, el mestre de l'escola municipal de nois de Sant Joan Despí, don Joan Perich i Valls, havent presentat una memoria sobre: «L'infancia abandonada».

▲ La Secció de Festes i Sports de l'Ateneu Autonomista del Districte VI, carrer d'En Muntaner, núm. 6, celebrará el diumenge vinent, a dos quarts de dèu de la vetlla, un gran ball, a càrrec d'una acreditada banda, obsequiant-se a les senyoretes amb bonics i valiosos presents.

▲ El dia 29 del prop-passat mes tingué lloc en el domicili social del Foment del Treball Nacional, l'anunciada Junta general ordinaria de la Agrupació Mutua del Comerç i de l'Industria, a la qual assistiren un gran nombre d'associats.

Després de la corresponent lectura, s'aprovaren unànimement les actes de les Juntes anteriors, i de tractar-se de varis assumptes d'escàs interès s'acordà la subsistencia de la Ponencia creada en la Junta general anterior per l'estudi de les proposicions que en la mateixa formulá don Ramón Monegal i que tendeixen totes al major desenrotllo de l'Agrupació, aprovant-se además i adicionant-lo al Reglament, un article adicional que tracta de comtes corrents, acabant-se dita reunió amb el major entusiasme després d'elegir-se als nous vocals que han de formar part de la Directiva i de concedir-se un expressiu vot de mercès al Foment del Treball Nacional.

▲ El dissabte passat, tingué lloc en el teatre del Bosc, l'acostumat ball de «Mi Carème», que cada any es celebra amb més lluiment. A la festa concorregué molt públic, que féu un gran consum de paperets i serpentines.

Es repartiren diversos premis a les parelles que més es distingiren en la dança, acabant aquesta a altes hores de la matinada, i havent regnat, durant la mateixa, una franca alegría.

▲ La Societat d'Atracció de Forasters, en funcions de Junta Provincial per a promoure la concorrencia a la Exposició Anglo-Espanyola de Turisme, de Londres, que's celebrará a la esmentada capital, des del mes de maig a l'octubre, en l'impossibilitat de realitzar personalment les gestions que li han sigut encomanades per la Comissaría Regia del Turisme, per raó de la premura del temps, avisa als industrials, especialment als que elaboren productes típics o peculiars del país, i desitgin concorre-hi, es serveixin dirigir-se a les oficines de la mencionada Societat (Rambla del Centre, 30), on se'ls hi facilitaràn tots els datos necessaris a dit efecte, podent anticipar que'ls gastos d'instal·lació i lespai destinat als expositors corren de comptbe de la susdita Comissió Regia, no tenint que abonar l'expositor rès més que'ls gastos d'enviu en els que per la séva qualitat d'expositors obtindràn una reducció notable.

▲ Convocats pel president de l'Institut Català de Sant Isidre, a instancia de l'«Unió de colliters de vins» es va celebrar, el dimarts d'aquesta setmana, una reunió a la que hi varen assistir molts agricultors que repartixen vins a domili en aquesta ciutat, els diputats a Corts senyors Zulueta, Miró, Bertràn i Musitu i Turull, i els provincials senyors Jansana, Alegre, Barata i Micó.

Es va tractar dels perjudicis que se ocasionen als que exerceixen la venda ambulant, a pretext d'obligar-los a complir determinades disposicions administratievs, decidint posar-se d'acord amb l'«Unió de Vinyaters» i exposar davant l'alcalde i la comissió d'Hisenda d'aquest Ajuntament, la necessitat de que's prenguin mides per a que no es vulnerin, com fins ara, els interessos dels colliters que reparteixen a domicili.

▲ Conseqüencia de la campanya que realitza la Societat Astronòmica de Barcelona per a continuar en gran escala l'extensió de la xarxa pluviomètrica de Catalunya, h asigut l'establiment d'una cordial intel·ligencia entre dita entitat i l'Institut Agrícol Català de Sant Isidre, quin fi primordial consisteix en la creació d'algunes noves estacions en determinats punts que apareixen com llacunes en el servei actual.

D'acord amb la Societat Astronòmica, l'Institut dirigirà una crida a sos nombrosos associats distribuits per tot Catalunya a l'objecte de que contribueixin a la creació de noves estacions pluviomètriques, a quin fi ofereix distribuir gratis alguns aparells que serveixin de punt de partida per a la creació, mes endavant, de estacions de Meteorologia agrícola.

L'Institut publicarà mensualment els datos pluviomètrics, així com les observacions meteorològiques, fenològiques, etc. que's rebin dels associats.

El nombre d'estacions pluviomètriques quin servei centralitz ala Societat Astronòmica d'aquesta capital, es de 148, però és indispensable que aquesta xifra arribi qquan menys a 300, per a que'ls resultats responguin tant a les necessitats científiques com a les conveniencies de l'agricultura i de l'industria.

La secretaria de la Societat situada en la Diagonal 462, se complaurà en facilitar tota mena d'informació a les persones interessades en el desenrotllo d'aquestos estudis esperimentals.

INFORMACIO DE FORA (PER TELEGRAF TELEFON I CORREU)

ESPANYA

Madrid, 9 de 9 matí a 12 nit

D'una falsificació

Málaga. — El jutjat ha dictat aute de procesament i presó contra En Damià Garrido, porter de la Tresorería d'Hisenda; Eduard Martinez, conegut falsificador que complí condemna a Ceuta i Eladi Haplicats en la falsificació del xec de 72.000 ro, oficial d'Hisenda, per aparèixer complicats en la falsificació del xec de 72.000 pessetes cobrat recentment en el Banc.

El primer ha sigut detingut avui mateix.

En Martinez és a Algeciras i l'Haro serà entregat a l'autoritat militar per pertenèixer al fur de guerra.

El carril de Madrid a Valencia

Valencia. — S'ha reunit la Junta magná gestora del projecte de ferrocarril directe a Madrid.

S'ha discutit primerament si procedía la disolució de la Junta, acordant-se per unanimitat que continuí constituida i prossegueixi els seus treballs.

S'ha tractat després de portar ràpida i pràcticament les gestions.

S'ha combatut la llei Gasset, dictada en octubre de 1912, sobre la base del projecte Carbonell, i és clar que s'ha combatut també aquest projecte, que han defensat únicament els representants de l'Ateneu Mercantil, Unió Gremial i Casa del Poble.

Per 16 vots contra 3 s'ha acordat rebutjar dit projecte i aprovar les següents bases per a un nou projecte de llei que deurà quedar aprovat per les Corts abans de les vacacions de estiu :

Subvenció del 5 per 100 d'interès.

Que la línia sigui directa de Madrid a Valencia.

Que pugui empalmar amb l'actual línia Valencia-Utiel i ramal a la del Migdía á Alacant .

Que aquest ferrocarril surti a subasta abans que'l complementari Cuenca-Utiel.

Per últim s'ha convingut en acceptar l'invitació de l'enginyer senyor Rivera per a que'l día 15 defensi el seu projecte davant la Junta.

A la sortida de la reunió els partidaris del projecte Carbonell han aplaudit als representants que ho havien defensat i han donat crits de morin els polítics.

Es diu que l'Ateneu Mercantil d'Unió Gremial i la Casa del Poble protestaràn contra'ls acords de la Junta.

El primer de maig

El Comité Nacional del partit socialista, dirigeix un manifest a totes les organitzacions excitant-les a que vagin preparant-se per a celebrar la festa del primer de maig.

Diu, que ademés de les conclusions de costum, s'elevaràn al Govern, després de la manifestació d'aquest día, les següents:

Acabament de la guerra del Marroc i mentres duri aquesta que hi vagin els fills dels rics com hi van els dels pobres.

Derogació de l'afrentosa llei de jurisdicions.

Extensió dels beneficis de la llei de accidents del treball als obrers agrícoles.

Reducció de la jornada de treball que realitzen els dependents de comerç.

Supressió del treball nocturn en el ram

Lleis i disposicions a favor de les code panadería.

operatives i mutualitat obrera, autoritzant an aquestes per a tenir farmacies propies, sempre que compleixin la llei de Sanitat, segons el projecte aprovat per l'Institut de Reformes Socials en 10 de febrer de 1909.

Amnistía per a tots els processats i condemnats per delictes polítics i socials.

La segona esquadra

Ferrol. — Entre'ls obrers de l'Arsenal ha produit grata impressió la noticia de que el ministre de Marina estudia els medis de conjurar el greu problema del despido de treballadors de l'Arsenal per falta de treball.

Es diu que'ls grans vaixells de la segona esquadra seràn aquí construits, ja que aquest es l'Arsenal que està en millors condicions d'Espanya.

Digué el ministre que'l projecte haurà d'aprovar-se amb urgencia, perquè ademés de la necesaria creació de la Marina és precís evitar un paro d'obrers.

La constructora Naval fa esforços per a no despedir gent .

Atropell electoral

Don Pau Perales, notari de Morón de la Frontera, en una carta de la que's fán solidaris sos companys els altres dos notaris d'aquella ciutat, relata un átropell de que fou víctima en les passades eleccions.

Requerit per don Pau Aguilar García metge president de la Junta Municipal del cens i apoderat del candidat senyor Troya Dominguez, es dirigía el senyor Perales, en l'exercici de son ministeri, a donar fè dels incidents electorals que podrien sorgir, quan ambdós foren detinguts per la guarda civil, sense que de rès els servís al·legar el ser son caràcter de president del a Junta Municipal del cens i l'altre sa qualitat de notari.

Detinguts els dos per sospitosos, foren tancats en una cova, enda qual permánesqueren nou hores .

Posat en llibertat el senyor Perales, dirigí dos telegrames d'enèrgica protesta al ministre d ela Governació i al de Gracia i Justicia i lo propi han fet els restants notaris de Morón.

El Col·legi notarial de Sevilla ha près igualment cartes en l'assumpte i aviat se coneixeràn els resultats de la resolució que adopti, per a que no quedi sense càstic l'atropell.

El carril del Nord

El Consell d'Administració de la compañía del Nord ha acordat que el día 24 del present mes, a les deu, se celebri el torteig per a amortitzar 589 accions de la línia de Lleida a Reus i Tarragona corresponents al reembols del primer d'agost de agost d'aquest any.

Lo que s'anuncia per a coneixement dels accionistas que vulguin concórrer al torteig que ser ápúblic, i tindr álloc en aquesta Cort a les oficines del Consell d'Administració de la Companyía Passeig de Recoletos. 17.

Firma d'una escriptura

En el present mes d'abril será firmada a Paris l'escriptura de constitució, entre importants elements financiers francesos i anglesos, part dels quals formaren la societat creadora del Palace Hotel i un grupu espanyol.

Estará assessorada per un eminent jurisconsult que ha desempenyat altes funcions polítiques .

L'objecte que's proposa dita entitat és fundar uns grans magatzems, semblants als qqu ehi hà a París i Londres.

L'edifici será construit a la Granvía, cantonada amb la Red de San Luis.

En Maura

Don Antoni Maura regressará a Madrid dissabte vinent.

El viaje del ministro de Marina anglés

Com que'l viatje de lord Churchill no te cap caràcter oficial, els agasalls de que sigui objecte durant sa estada a Madrid tindràn caràcter privat .

En honor de dit ministre i de lur esposa hi haurà un banquet a l'embaixada anglesa .

També es probable que'ls reis, a quins oferiràn llurs respectes, els obsequien amb un esmorzar.

També faràn una excursió als Setis Relais presenciant, ademés, alguns dels partits de polo que s'est àcelebrant i que tenen excepcional interès per pendre-hi part en aquests els sportmans anglesos que han de anar a disputar el campionat áls Estats Units .

Un prelat

Se troba a Madrid el prelat xilé don Ramón Angel Sava bisbe de la Serena.

L'homenatje a En Galdós

L'alocució que amb motiu de l'homenatje a En Galdós ha redactat l'insigne Benavente, se publicará el dissabte, vinent. Al peu hi aniràn les firmes dels individus de la Junta, i es consgnará la primera quantitat que ha d'encapselar lá suscripció ;és la que entrega el rei i s'eleva a 10.000 pessetes.

Varies personalitats han anunciat já el seu concurs, entre ells els senyors Bauer i Romanones amb 5.000 pessetes cada hú. el duc de Alba amb 1.000 els ministres i altres.

Adhesions al Sr. García Prieto

S'ha dit que'l diputat liberal senyor Cabanillas havía enviat la sevá ádhessió ál senyor García Prieto i es té per probable que altres de la mateixa agrupació politicá els secundaràn.

Visita

L'infant don Ferràn, comissari regi de la Creu Roja, ha visitat a la márquesá d'Esquilache, presidenta de la Junta de Senyores de dit institut .

Moviment de barcos

Cartagena. — Procedent d'Algeciras, ha arribat el csanoner «Recalde», que llimpiar ái pintar álfonds. També ha arribat del mateix punt per a fer reparacions el creuer «Cataluña».

Es esperat el creur «Princesa de Asturias».

El repartiment de pà

L'alcald ve conferenciar ahir amb tots els elements que intervenen en el conflicte del pà.

Els fabricants han dit al vescomte de Eza que la sospensió del repartiment a domicili obeeix a contrarrestar les pèrdues necessiten disposar de la diferencia que significa la prima de repartiment que's dona als repartidors .

L'alcalde els manifestát que aquesta diferencia deuría quedar a favor del públic, consumidor .

Els obrers de pà francès i de xeixa se han ofert a l'alcalde per si creu necessari el seu treball .

Els repartidors desitgen establir una fiesca per a evitar que quedin en la miseria mil families que representen .

A les sis de la tarde s'ha reunit en el despatx de l'alcalde el «Sindicat de la Panadería».

tat d'un augment en el preu del pà .

Els obrers ho troben injustificat perquè la pujada de les farines es transitoria i no

Els fabricants han anunciat la possibili representa més que dues pessetes. No accepten les explicacions que es donen per a justificar la sospensió dels reprtidors.

Demanen, ademés el compliment de les Ordenances Municipals respecte al pès i calitat de les farines .

Han exposat que'ls llequers persegueixen l'idea de que desapareixin els llocs de pà.

Han acabat manifestnt que quedáven á disposició de l'alcalde.

Aquest ha manifestat que la Junta reguladora resoldrà sobre el preu a que deu vendre's el pá i que será inflexible en exigir el compliment de les ordenances municipals i que estudiarà la manera d'establir una fiesca reguladora aprofitánt l'oferiment dels obrers .

Els tinents d'alcalde han decomisat avui gran quqantitat de p àmancat de pès .

Els dictamens d'actes

Amb les anul·lades ahir i les ja conegudes s umen 10, i se sospita que, com ja fa jdies se vé dient, arribaràn a 20.

Se desconeixen oficialment els dictamens de nul·litat, però quelcom s'ha sabut, i per l oque toca a l'acta de Roquetes, podem assegurar que l'informe del Suprem ha produit general estupefacció.

Sobre aquest dictamen, apart elscomentaris a que'ns referim que ha motivat la teoría que en ell se sustenta, se porten a colació alguns detalls reveladors de lo fonda que ha d egut ser la deliberació del Tribunal que arribá a tenir, segons se diu, el dictamen de validesa i fins amb la firmá de dos magistrats, tornant avui sobre son acord per a modificar-lo en el sentit en que ha arribat al Congrés .

Miting contra la guerra

En el teatre Barbieri s'ha celebrat un miting organitzat pels paletes, en contra de la guerra del Marroc i per a protestar de l'informe del Consell de Estat relatiu als soldats de quota.

Parlaren En Pau Iglesias, Julià Besteiro, varis obrers en representació de la societat de paletes i Virginia Pèrez.

Durant l'acte regnà ordre.

Els obrers del Arsenal

San Fernando. — Regna molta alarma pel paro dels obrers de l'Arsenal.

S'assegura que's suprimirà el treball dels dissabtes per a rebaixar el sou als oficinistes.

Les forces vives es proposen dirigir-se al ministre de Marina demanant-li que eviti la ruina d'aquesta població, que sería segura, si l'arsenal arribés a clausurar-se.

De Cádiç

Càdiç. — A bordo del transatlàntic «Manuel Calvo» han arribat varis passatgers procedents de Mèxic, manifestant que'ls estragos de la guerra fan impossible la vida dels comerciants i per això retornen a Espanya .

En el vapor «José María» han retornat de Larache varis quefes i oficials i alguns soldats llicenciats.

Diuen que en tota la zona hi ha tranquilitat i que'l Raisuli, ja restablert de les febres, desitja restablir la séva amistat amb Espanya, en vista de que li és impossible sostenir la guerra.

El governador ha retornat d'Algeciras i demà marxarà a Sevilla per a esperar al senyor Besada, al ves-comte d'Eza i a altres personatges que arribaràn en l'exprés.

Vaga

Oviedo. — Els miners de Mieres se han declarat en vaga per negar-se els patrons a concedir-los el salari mínim de que disfruten els restants obrers de la mateixa empresa. Aquesta els ha concedit el sis per cent, però els obrers no's donen per satisfets.

Estafa descoberta

Málaga. — Segons sembla, han sigut ja descoberts els autors de l'estafa que es cometé dies passats en la sucursal del Banc d'Espanya.

El suposat estafador es diu Eduard Martín Cru i és un subjecte que ha altres delicies semblants i que en 1911 complí condena en aquesta presó per delicte d'estafa.

Estigué aquí hospedat a l'Hotel Colón fins el dia que cobrà el xec. A la tarde sortí cap a Algeciras.

S'han donat les ordres per a que se'l detingui, si está encara allí.

Marins grecs

Santander. — Els marins grecs, acompanyats de les autoritats, visitaren el port de Vigo, recorrent les cases prehistòriques, on actualment es fan excavacions per encàrrec del príncep de Mònac.

Sembra de cereals

Segons datos remesos pels enginyers quefes de les seccions agronòmiques, resulta que la superficie de cereals sembrada en secà i regadiu fins a la data, ha sigut: 3.768,082 hectàries per a blat; 1.272,744 per a cibada; 761.195 per a ordi, i 432,696 per a fajol.

Comparades aquestes xifres amb les d'igual època de l'any anterior, resulta que s'han sembrat en l'actual 79.332 més de blat, 140,556 menys de cibada, 2,615 menys d'ordi i 6,916 mes de fajol.

L'estat dels sembrats es satisfactori, i trobant-se en un período crític fins a veure còm transcorre la primavera, és difícil predir respecte del resultat de la cullita, encara que per l'aspecte de les sembres pogués afirmar-se un rendiment normal si's compara amb el promig del darrer decení.

Les gelades no han causat dany de consideració ni tampoc cap altre accident meteorològic i no hi haurà necessitat de resembrats en primavera.

En les provincies de Llevant, en les d'Alacant i Almería existeix veritable sequía que, unida als vents càlids, disminuirá considerablement el rendiment cereal.

Electors (?) contents

Comuniquen de Cangas de Tineo que regna gran alegría entre'ls partidaris de l'ex-ministre senyor Suárez Incián, pel fallo del Tribunal Suprem que proposa que's proclami diputat pel districte a dit personatge en lloc del senyor Martínez Cleiser.

S'engegaren coets i grosses bombes algunes de les quals caigueren en terrats de cases habitats pels partidaris del senyor Martínez Cleiser. Aquests denunciaren el fet al governador, puix ja en altres ocasions s'han produit casos anàlegs.

Els princips de Viszniewski

Es troben a Madrid, hostatjant-se en l'hotel Ritz, el príncep i la princesa de Viszniewiski, distingits polacs que resideixen a París.

La princesa porta molt avançats els treballs del primer número de la revista que's proposa publicar en breu, número que dedicará a Espanya, contribuint a fomentar els llaços d'amistat entre França i nostre país.

El giro postal

Am baquesta data s'han autoritzat per al servei del giro postal les oficines de Cudillero (Oviedo), Villacarrillo (Jaen), Villarcayo (Burgos), Iznallor (Granada), Bélmez (Córdoba), Bujalance (idem), i Becerra (Lugo).

De Sevilla

Sevilla. — El president de la Diputació i el vice-president de la comissió provincial, visitaren l'Exposició obrera.

Ahir sortiren sis cofradíes. A les nou de la nit s'ha cantat en la Catedral el «Miserere» d'Eslava. Hi assistí enorme nombre de públic.

Avui presidirà la cofradía de Montserrat, en representació del rei, el capità general de la regió.

Han arribat molts forastera.

La diada

A Palau s'han celebrat les cerimonies de la diada.

Ajudaren segons ja varem avençar, a don Alfons en el Lavatori i dinar als pobres, els següents grans d'Espanya.

Ducs de Seo de Urgel, Gorchs, Alba, Luna, Maqueda, i Vistahermosa; marquesos de Comillas, Romana, Càceres i Santa Cruz, i comtes de Maceda i Almodóvar.

La reina Cristina no hi assistí an aquestá acte de Cort. La princesa Beatriu ocupà la tribuna amb les infantes Isabel i Beatriu de Cobergo .La infanta Lluisa no hi concorregué pel dol que guarda i trobar-se en estat interessant .

A la cerimonia del Lavatri ajudaren á la reina a servir el dinar als pobres les duqueses de Sesa, viudes de Sotomayor i del Infantado, Vistahermosa, Aliaga, Plásencia, Victoria i Salazar; marqueses de Valdeolmos, Comillas, Santa Cristina, Mesa de Asta, Safar i Esquilache, i comteses de Aguilar de Hinsetrillas, Maceda, Serrallo i Torre-Arias .

La marquesa de Castelar estigué de guardaa mb la reina fila comtesa de Alcubierre amb l'infanta Isabel.

Al moment d'adorar la vera creu, don Alfons ha firmat els indults de pena de mort pronunciant les paraules de consuetut. «Per donels, com jo'ls perdono». I entregá el plec al ministre de Gracia i Justicia.

També s'ha efectuat la remoría de la Cara de Deu, vegent-se concorreguda.

Del Marroc

Despatxos oficials

Tetuàn. — La nit darrera, sobre dos quarts de dèu, tractaren els moros enemics de sorpendre les avançades, travant-se fort tiroteig que durà llarga estona.

Sembla que'ls moros es retiraren amb baixes.

A la matinada d'avui novament s'han presentat grupus enemics ,tractant també de sorpendre les avançades del campament principal, per la part corresponent al regiment de aMllorca.

Apercebudes les tropes, han rebut a trets a l'enemic, que també ha fet foc.

Per nostra part, sense novitat.

Els moros se'n han endut un mort vist i dos ferits.

Els aviadors segueixen practicant vols tots els dies, matí i tarde, essent els aeroplans llurgrament hostilitzats.

A l'Hospital Militar ha mort el soldat de caçadors de Madrid, Josep Gomez, a conseqüencia de la ferida de bala en el ventre que va rebre al fer la descoberta a la Loma Amarilla.

Els agents de policía consulars i espanyols han detingut a dos subjectes l'un francès i l'altre marroquí, que tenien montada una productiva agencia del timo de l'empteu .

Aquests subjectes insertaven anuncis en els periòdics d'Oràn, amb oferiments de col·locacions, assegurant que tots els que acudissin a l'agencia serien col·locats.

La policía ha recullit 79 cartes, 2 certificats i varis telegrames, en els quals els interessats preguntaven si s'havía rebut el diner que havien enviat.

S'ha practicat un registre a casa de un moro sospitós del barri de Sueca. Se li ha trobat una canana plena de cartutxos. Ha sigut près.

Melilla. — Al tornar de la posició de Zafo ha caigut d'un matxo el soldat Joaquim García Pèrez, ferint-se greument, essent traslladat al campament de Seluàn.

Ha marxat a la península, am llicencia, el coronell Fernàndez Llonas.

El pròxim dimecres vindrà a aquesta posició el general Boungarten per a tornar la visita al general Jordana.

Càdiç.—Al vespre sarpará cap a Larache el vapor «Montoro» amb farina i galeta per a l'exèrcit.

En el vapor «José María» han regressat de Larache varis quefes i oficials i soldats llicenciats.

Aviadors assessinats

París. — Al ministeri de la Guerra, han manifestat que un capità i un cabo d'aviació, que anaven en aeroplà, de Casablanca a Fez, el día 5 d'aquest mes, varen tenir d'aterritzar al mig d'un camp, a conseqüencia d'un accident.

Els séus cadavres varen esser trobats l'endemà pels indígenes de la vall del Oued Bourgell.

Es creu que els dos aviadors francesos foren assessinats pels malfactors, quan es dirigien a peu, a un lloc militar proper.

No s'ha trobat rastre de l'aparell.

De Tanger

Telegrafien de Tànger, dient que'ls rebelds del territori de Tazza semblen menys belicosos a conseqüencia de.s descalabres que han sofert.

En l'últim combat que's lliurà a Gayata tingueren 19 morts, entre ells sis quefes de prestigi.

El nombre de ferits es crescudissim.

El general felicità a les tropes, que en 27 hores feren un recorregut de 72 kilòmetres.

Informes d'origen francès

Tànger. — Diuen de Tetuàn, amb fetxa del 5 de l'actual, que'ls aviadors realitzen vols, diariament, tirant bombes explosives sobre els grops de rebelds que descobreixen a les montanyes.

Els cabilenyos disparen contra els aviadors, sense tocar-los.

Als voltants de la posició de Menahech, a 800 metres del consolat de França un soldat fou assassinet per un montanyès, que li robà el fusell i la cartutxera.

Els cabilenys de Beni-Arrons, diuen que els montanyesos han robat el bestiá del Rausuli i que han interceptat una carta que aquèst dirigí al general Silvestre.

La noticia no ha sigut confirmada.

Mazagàn.— El general Brulard, procedent de Mogador, ha arribat a arrakesch.

Tots els informes confirmen que regna certa efervescencia en una part de l'Atlas, qu epodría degenerar en agitació, i que la situació no es molt pacifica en els voltants de Denmat i entre els montanyesos.

ETSRANGER

França

París.. — Queda ja resolta la combinació dels càrrecs de Fabre i Herbaux. Aquest ha sigut nomenat procurador general del Tribunal d'Apelació de París i Fabre passa a conseller del Tribunal Suprem.

Benvingut Martin n oha resolt rès encara respecte a Bidault de l'Isle. El ministre entreveu dugues solucions: destituir a Bidault del Consell superior de la magistratura o dirigir-li una carta de censura per sa actitut en l'assumpte Rochette.

Avui es resoldrà l'assumpte, després de l'entrevista que'l ministre dèu celebrar amb el president del Consell.

—Han sigut detinguts vuit individus que formaven una banda de malfactors.

Se'ls acusa de varis robos.

Sembla que havien estat en relació amb el famós Bonnot.

Entre'ls detinguts hi figura un espanyol anomenat Cispe. nat a Osca l'any 1882, que's dedicava al contraban amb Suiça, Holanda i Bèlgica.

—Es confirma que'l procurador de la República M. Fabre és nomenat conseller del Tribunal de Casació.

L'acord respecte de M. Bidaud de l'Isle es pendrà avui.

—Ampliant la declaració de M. Caillaux davant del jutge instructor del procès per assassinat de M. Calmette, aquèll afirma formalment que no fou pas per a evitar la publicació del «rapport» de M. Fabre que madame Caillaux va anar a la redacció de «Le Figaro». Allavors M.. Caillaux ignorava l'existencia del «rapport» del procurador Víctor Fabre. Ademés, no devía témer rès de la publicitat que's pogués donar a la seva intervenció en l'afer Rochette, perque aquesta intervenció fou llegítima: no era un abús d'influencia, sinó un acte de govern.

Seguidament ha tingut lloc un careig entre MM. Caillaux i Barthou.. La diligencia s'ha desenrotllat en termes de gran cortesía.

M. Barthou ha sostingut que fins fa molt poc no va tenir coneixement de les cartes íntimes, la publicació de les quals temía madame Caillaux.

Per la seva part, M. Caillaux manté la seva afirmació de que M. Barthou li havía parlat de cartes íntimes, dientli que madame Gueydau li havía ensenat aquests documents.

M. Barthou ha replicat que M.. Caillaux incorre sens dubte en una confucent amb madame Gueydau, sinó de sió. No's tractava d'una conversa reuna conversa tinguda amb ella fa cosa d'un any.

També s'efectuà el careig entre'l ministre Caillaux i M. Avril. Afirmà aquest que sent ídir a M. Caillaux que si no cesaba la campanya de «Le Figaro» matarían en duel a M. Calmette, puix estava preparant-se per a batir-se.

M. Caillaux ha negat aquestes aseverácions .

Declarà M. Privat Deschand afirmant que en 1909 presenciá la cremada de totes les cartes de Caillaux dirigides a la primera esposa i que la carta que firmava «tu Jo», destruida per Mad. Queidant.

Burdeos. — Preguntat sobre d'això per un periodista, ha confirmat Doumergue que n opensa pronunciar aquí cap gran discurs polític, puix estima que tot está ja dit. No hi ha unes que llegir de nou la declaració ministerial per a veure que el Govern ha mantingut tots els seus compromisos: ha defengut l escola laica, ha aplicát lealment la llei militar, ha elaboral les lleisr eferents als jornals dels oficials i ha reformat els quadres de l'exercit.

Parlant després de la reforma fiscal ha fet allussió a l'escàndol de l'assumpte Rochette, sobres del qual h adit que la causa determinant del mateix han sigut la fermesa voluntat d'En Caillaux en volguer fer triomfar a tota costa la reefridá reforma.

Ha declarat finalment Doumergue que el gabinet que presideix no abdicará de cap de sos principis, els quals portará sense vacillacions a la práctica. A pesar dels violents atacs que contra ell se dirigeixen, el govern radical permaneix en peu i més fort que mai, confiant en que la democracia francesa sabrá despreciar igualment a tots els enemics de la República, tuix fels que sescudin a la religió com els agents defensors del capitalisme.

Montecarlo. — L'aviador Brindejonc des Moulinaiss, ha sortit a les 3'37, amb l'objecte d'efectuar el recorregut de Montecarlo a Viena.

Al cap de poc d'haver sortit amb direcció a Gènova, ha sofert una caiguda, quedánt destruit l'aparell .

L'aviador ha resultat il·lès.

París. — Comuniquen de Oràn que aquesta tarde una dona nomenada Teresá García, de vintisis anys d'edat i d'ofici sabatera ha picat a la portá d'uná villá hàbitada per la senyora Clemencia Brsassáns aquesta ha sortit a obrir i la Teresa li há clavat un punxó en el pit; l'infeliç ha caigut morta en el acte i l'ogreora ha sigut detinguda. La víctima, que era ja una dona de bastanta edat, poseía uná immensa fortuna, i tenía una germana que viu en l amés negra miseria.

Anglaterra

Londres. — El tinent general Sir H. C. Sclater ha sigut nomenat ajudant general, en substitució del general Ewart, demissionari.

—La Cambra de Comerç ha sospès les sessións fins el día 14 d'aquest mes.

—Parlant de la visita que han de fer a París els reis d'Anglaterra, diu «The Standart» que pot ja tenir-se la seguretat d eque cada un dels díes que'ls reis passin a París, donará motiu per a celebrar amb noves efusions l'amistat entre els pobles francès i anglès, demostrant que aquesta amistat, no és obra solsament dels governs, sinót ambé de tots els ciutadans.

—«The Times» dedica el séu article de fons a recordar que s cumpleix el dècim aniversari de la firma dels accords que sancionaren l'«intel·ligencia» franco-anglesa. Marca l'historia de lo ocorregut durant aquests dèu anys i demostra que aquesta «cordial intel·ligencia» ha exercit la més satisfactoria influencia en el manteniment de la pau i de l'equilibri europeu, havent resultat inútils quants atacs contra la mateixa s'han dirigit, lo qual vingué a enfortir encara més l'acord anglorus, que s'ha convertit aixi en la base de la política internacional dels pobles civilitzats.

—S'han reunit avui un gran nombre de delegats miners, representant a més de 700,000 treballadors, havent près els dos següents acords: concedir l'aussili pecuniari de la Federació als miners en vaga, i pendre les mides necessaries per a impedir que's porti carbó a les regions afectades per la vaga, per a que'ls patrons no puguin complir els compromisos contrets.

—De Bombay comuniquen que ahir al matí es declarà un nou incendi en altre dipòsit de cotó. Es el que fa setze des de el 23 de març. Les pèrdues d'aquest incendi s eleven també a molts mils de rupies

Alemanya

Berlín. — El Consell de guerra de Breslau ha condemnat a quatre setmanes d'arrest a un oficial per haver pegat varies vegades a un soldat. Aquesta soldat havía ja sigut castigat a dèu dies d'arrest major per haver dit una vegada al susdit oficial: «Vosté no té dret à pegar-me.»

Un altre consell de guerra ha condenat a un segón oficial a cinc setmanes d'arrest, també per haver pegat amb el làtigo a un soldat .

—Un telegrama de Constantinoble comunica que'l tinent Halid-bey, que tenía per costum el pegar als soldats, ha sigut mort per un d'aquests.

—Diu un periòdic que l'emperador Guillem ha escrit personalment al czar de Russia, pregant-li que intervingui en favor dels tres aeronautes alemanys que's troben detinguts a Perm.

Italia

Roma. — Al Senat, el senyor San Giuliano ha afirmat el desig de mantenir les relacions d'amistat amb França i Anglaterra, i col·laborar amb elles a l'obra civilitzadora de l'Africa del Nord.

Amb tot, la Tríplice segueix constituint la sòlida base de la política estrangera d'Italia.

—Segons els periòdics la situació de la qüestió efrroviaria és la següent: El Sindicat que comprèn el personal de màquines és partidari a la vaga. La Federació organitzará un referendum entre els séus membres.

—Avui, dijous sant, en la capella anomenada Sala Matilde del Vaticà, se ha celebrat la cerimonia de la distribució de l'Eucaristía als prelats de la curia pontificia.

Des d'avui el Papa ha sospès les seves habituals recepcions fins el dilluns després de Pasqua.

Totes les iglesies s'han omplert de fidels per a presenciar la ceromnia de avui.

La ciutat está molt animada i les pensions i fondes, plenes de turistes. S'avalúa en 40 mil el nombre d'estrangers que's troben actualment a Roma.

Mèxic

Washington. — Un telegrama rebut al ministeri de Marina dóna compte de que'l comandant del creuer anglès «Hermione», que's troba en aigües de Tampico, ha rebut del séu govern l'ordre de que garantitzi per tots els medis la protecció de les vides i els béns dels espanyols.

Estats Balkans

Atenas. — Certes informacions asseguren que la gendarmería albanesa ha desármát als habitants de Coritza. Sembla que albanesos i musulmans, han entrat a Coritza i amb l'ajuda de la gendarmería han ássessinat a nombrosos cristians. El govern, helènic, informat de tals fets, ha cridat l'atenció de les potencies sobre les greus conseqüencies que podrà portar la conducta dels albanesos.

Sofía. — Contra lo que afirmen les informacions de la premsa grega, noticies d'origen oficial permeten assegurar que les autoritats admini t a l'es de la Tracia occidental no han senyalat plaç per a l'emigració dels grecs. En realitat, havent fet pesquises les autoritats gregues, han descobert que cert nombre de grecs de la Tracia oriental, no havien traspassat lá frontera búlgara, i són aquèsts els que invitaren als altres a regressar al territori búlgar, puix es recorda que no está encara reglamentat l'assumpte de la reintegració dels refugiats que emigraren abans de la reocupació de la Tracia occidental.

Amb aquests grecs han sortit algunes families que abandonen de bon grat el territori búlgar.

Cetinia.—Els representants de les grands potencies han entregat al govern montenegrí una nota col·lectiva, aprobant en principi l'anunciat emprèstit internacional.

Austria

Viena. — Segons una nota de l'Agrupació Bancaria, el total de la suscripció de l'emprèstit austriac en bonos del Tresor arriba a la suma de 2,200 mil·lions de corones.

La majoría de les suscripcions són en bonos no negociables abans de sis mesos.

CATALUNYA

(Per correu)

Sabadell. — L'iniciativa de l'Ateneu de Sabadell, d'anar a fer una visita de cortesía a l'Ateneu Obrer de Mataró, en correspondencia a la visita que aquesta entitat ens va fer en el 6 d'abril de l'any passat, ha sigut ben acullida per l'Ajuntament d'aquesta ciutat, qui té acordat que, oficialment, els dies 18 i 19 del corrent mes, la ciutat de Sabadell, visiti a la de Mataró. El primer dels expressats dies, a les quatre de la tarde, sortiràn en direcció a Matarò una comissió de regidors, en representació de l'Ajuntament, amb la Banda Municipal, l'Ateneu de Sabadell i un nombre molt considerable de veins d'aquesta ciutat. Una vegada en aquèlla i després de verificades les presentacions oficials i salutacions, tindrà lloc en l'espaiós teatre de l'Ateneu Obrer, un gran festival, per la Banda Municipal d'aquesta ciutat, i pels elements artístics dels dos esmentats Ateneus, a benefici de la Beneficencia domiciliaria de Mataró.

El día següent l'Orfeó de Sabadell, donarà, en un dels teatres públics de Mataró un concert, a benefici, igualment, de la beneficencia domiciliaria.

A les cinc de la tarde, la Banda Municipal de Sabadell, dedicarà un concert públic, davant de la Casa Comunal d'aquellá ciutat, com a comiat, tornant a Sabadell á les dèu de la nit .

—L'Ajuntament ha aprovat els Pressupostos de l'Interior i Aixamplis que han de regir durant el present any; ascendeixen a 1.189.000 pessetes.

Darrera hora

Madrid, 10 de 1 a 3 matinada

Per una avería a l'aparell telefònic col·locat a la nostra Redacció, no poguèrem celebrar aquesta matinada la cotidiana conferencia amb el nostre corresponsal especial a Madrid.

De Barcelona

INCIDEDT AL DISTRICTE V

Anit es celebrá a la Casa del Poble del districteV, un banquet de promusquació. L'acte es vegé concorregudíssim, regnant durant el matx gran entusiasme. A la sortida uns grupus es rebaran ti per una amb la policia que ls havia rebut al pas, produint-se amb aquest motiu un tilbarull que no tingué altra conseqüencia que la conseqüent alarma.

A primeres hores de la matinada hi havía encara davant d'aquell entitat rádical algunes forces de la policía en previsió de lo que pogués ocórrer .

BANQUETS DE PROMISQUACIÓ

RLes entitats de matiç avançat, de Barcelona, celebraren ahir, i en majoría al vespre, els anunciats banquets de promisquació. A tots ells assistiren molts comensals.

Després de l'àpet, en varies de les esmentades societats, hi hagué balls i discursos.

Fòra de l'incident que ressenyem más amunt, no se'n produí cap altre.

MITING METAL·LÚRGIC

Presidint el company Jové, tingué lloc anit a la Casa del Poble, un miting monstre organitzat per la Federació Catalana de Sindicats Metal-lúrgics, com a resum de la campanya de propaganda a favor del Congrés que dit ram del treball, celebrará els dies 12 i 13 al Palau de Belles Arts.

Es pronunciaren fogosos discursos en pro del susdit Congrés, posant-se de relleu l'importancia que ha de tenir.

Tots els oradors foren aplaudidís sims pel nombrós públic que assistí al miting.

DIVERSIONS PUBLIQUES

Teatres

Gran Teatre del Liceu

Continúa obert l'abonament a la temporada d'ópera italiana de primavera. Inauguració el diumenge 12 d'abril, a les 9 de la nit, amb l'ópera del mestre Verdi «Un ballo in Maschera».

Teatre Tívoli

Gran companyía de sarçuela i opereta espanyola dirigida pel primer actor Pep Bergés. Demá dissabte 11 d'abril 1914.

Estrena

de l'opereta en 3 actes d'En Jordi Ckoakoreski, música d'En Max Gabriel, autors de «La Casta Susana»,

Pimponet

Espléndida presentació i

DEBUT

de la célebre cançonetista húngara

HELLY 1.ª

predilecta dels públics de Berlin i Viena.

Repertori Franz Lehar.

Diumenge extraordinaries funcions. Tarde: «Los monigotes», «Pimponet» i Helly 1.ª Nit: «El amigo López», «Pimponet» i Helly 1.ª Dilluns grandiós programa. Tarde. «Los monigotes», «Pimponet» i Helly 1.ª Nit; «El amigo Lopez», «Pimponet» i Helly 1.ª Dimarts, tarde, primer matinée. Se despatxa a Comptaduría.

Teatre de Novitats

TOURNEE DE COMIAT

del célebre transformista

Frégoli

Demá dissabte 11 abril 1914. Nit a un quart de deu. Primer La joguina cómica «Un bagno freddo» Segon Frègoli, (cançonetta). Tercer Repertori excéntric per Frégoli. Quart «Il treno delle 9'23» passatemps en un próleg, un acte i dos quadres (14 personatges) per Frégoli. Quint Gran parodia d'una ópera seria en 6 quadres

Salamina

7 personatges per Frégoli. Sisé

FREGOLI

imitant alguns artistes d'un teatre de varietés. Diumenge extraordinaries funcions per Frégoli. Tarde: «La tigre de bengala», cançonetta, «Frégoli Alveglione», «Il treno delle 9'23», «París concert». Nit: «La tigre de Bengala», cançonetta. Repertori excéntric. «Il treno delle 9'23» i «Salamina» i «Teatro de Varietés». Dilluns monstruós programa. Tarde i nit Frègoli. «Una taza di thé», cançonetta. Repertori excéntric. «Relámpago», «Salamina» i «Teatro de Varietés». Se despatxa a Comptaduría.

Teatre Nou

Gran companyía de sarçuela i opereta d'En Joaquim Montero de la que forma part P. Montoro. Demá dissabte de Gloria, inauguració de la temporada. Nit a dos quarts de deu, programa nou. Primer «Los piropos». Según Estrena a Espanya de la sarçuela en un acte i 3 quadres del celebrat periodista de l'Argentina senyor Xavier Santero i el mestre Roca, «El Indiano», debutant la tiple Maria Morató. Tercer Estrena de la revista en un acte i 9 quadres d'En Joaquim Montero i el mestre Montserrat Ayerbe titulada «Paralelo Hotel», decorat nou i atreç, gran devasall de llum, riquesa en tot, aparells eléctrics exprofés, tot de bon gust com te acreditat Montero. Elegancia, «chic» i riquesa sens igual pel preciós ramillet de tiples d'aquesta companyía totes auténtiques.

Teatre Còmic

Demá dissabte de Gloria inauguració de la temporada de primavera i estiu. Aconteixement teatral. Grans debuts: Patrici Leon, Conxa G. Ramirez, Lluisa Rodriguez, Mercé Gay, Julia Gòmez, María Ferrer, Teresa Sanchez, Josep Parera, Marcel Rosal, Miquel Tejada, Antoni Castaños, Josep Ramos. Quinze tiples ve-ritat, nombrosos chors, gran programa inaugural. «El método Gorritz», «Canto de primavera», estrena de la sarçuela «Feria de Abril» i «La fiesta de San Anton».

TEATRE APOL

Darrera setmana. Avui divendres no hi ha funció. Demà dissabte de Gloria, estrena de l'interesantíssim drama social en sis actes

La vida por la vida

per tota la Companyía, i el graciós sainet en dos quadras «El sexo debil».

AUDITORIUM, Esmeragda, 27

Cicle Históric del Teatre Català. Diumenge 12 abril a la tarde, segona sessió. Tarde a dos quarts de quatre. «Tal faràs tal trobarás» primer escrit en catalá per En E. Vidal i Valenciano, 3 actes. «Una noia com un sol» comedia d'En Francesc de S. Vidal un acte. Vespre a dos quarts de deu. «Papá ministre» 3 actes d'En J. Rovetta, «Matí de festa», diáleg d'En Avell Artís. Despatx de localitats: Administració del Teatre Català, plaça del Pi, 5; Centre de localitats passa de Catalunya 9, i en el mateix teatre.

Concerts

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal Grans Concerts tots els díes tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Cines

Gran cine saló Doré

Dissabte de Gloria inauguració de la temporada de primavera, programa colossal,

5 colossals atraccions, 5

entre elles les notabilitats

La Manola Gaditana

el fenómen vocal més gran de l'época.

Pilar García

cantant d'aires regionals i flamencs

Los Villamil

duet nou a Barcelona, repertori exclusiu. Dissabte de Gloria hi ha que veure el programa del Doré.

Societats y Ferrocarrils

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE M. S. A. — Kilometres en explotació: Xarxa antiga, 2,945; Xarxa catalana, 719 Tota la Xarxa, 3,664.

Ingressos dels dies 10 al 20 de març

	1914	1913	Diferencia
	Ptes. Cs.	Ptes. Cs.	Ptes. Cs.
Xarxa ant.	2.311,270'34	2.534,662'83 24	79'49
Xarxa cat.	941,640'89	1 0160,83'54	74 442'65
Totals	3.253,911'23	3.370,745'37	317,234'14

Ingressos del 1 de gener al 20 de març

	1914	1913	Diferencia
	Pts. Cs.	Pts. Cs.	Pts. Cs.
Xarxa ant.	19.031,938'12	19.634,985'83	603,047'51
Xrxaa cat.	7 479.324'74	7 832,511'36	403,190'62
Totals	26.511 262'86	27.517,500'99	1,006,238'13

Barcelona, 8 d'abril 1914. — El secretari del Comité, *Felip Blanc.*

Dr. Serrallach VIES URINARIES I RONYONS 12 a 2 i 6 a 7. Pelai, 40. Consulta econòmica, de 7 a 9, Jovellanos, n.º 9.

Ateneu Pi i Margall

DE LA BARCELONETA

Horas de visita al Dispensari

Mèdic públic gratuit

Malalties dels ulls, a càrrec del doctor Lluis Bonet Comajuncosa, tots els dimars, dijous y dissabtes, de set a vuit tarde.

Malalties de nois, a càrreg del doctor Mi... Roig y Roig, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 9 a 10 del matí.

N... ria y orelles, a càrreg del doctor Francisco Morcu, tots els dilluns y dimecres, de 6 a 7 tarde.

Medicina general, a càrreg del doctor Lluis G. Nogués y Gurri, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 7 a 8 tarde.

Cirugia y malalties de la dóna, a càrreg del doctor J. Vicedo Bonmatí, tots

David Ferrer & Companyía - (S. en C.)

CALOR Moderns radiadors de vapor per gas.

FRED... Màquines frigorifiques y pera fer glas

FOC..... Bombes y material pera bombers.

AIGUA Instalacions pera aixecarne.

Passeig de Gracia, núm. 94 - Barcelona.

CICLES **MOTOS SUN.**

SANROMA

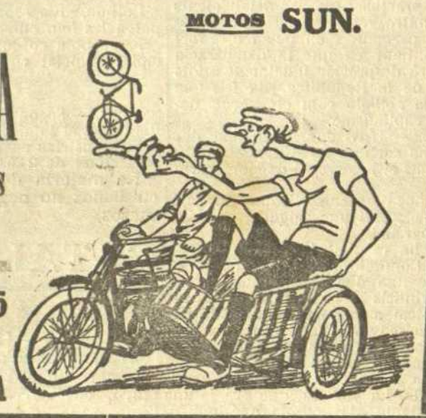
Els més sòlids i lleugers

...

Teléfon 1445

Balmes 62

BARCELONA

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris, industrials i comercials des de'l 1 12 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, parts indivises i sobre genres, pianos, carruatges i tota garantía que convingui. Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 3 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 73, entresol, primera

Preus de suscripció:

Barcelona el mes . . . . 1'00 Ptes.
Espanya trimestre . . . . 4'50 »
Estranger . . . . . 9 »

El : Poble : Català

Diari Federal Nacionalista Republicá

Butlletí de suscripció

Don _____

de _____ *carrer* _____ *núm.* ____

se suscriu per un trimestre començant el dia ____ *de* _____

de 1913.

FIRMA

_____

NOTA: Per a suscriure's enviar el present butlletí a l'Administració d'EL POBLE CATALÀ, acompanyant l'import de la suscripció en lliurança de fácil cobrament.

Almanaque Bailly-Baillière

ENCICLOPEDIA POPULAR ILUSTRADA PARA 1914

EN RÚSTICA 1,50 ptas.

ENCUADERNADO 2 pesetas.

454 espléndidos regalos.

Lotería gratis EN EL núm. 26.867.

550 páginas de texto. = 1.000 grabados. = 10 mapas.

En Provincias, 0,50 más para gastos de franqueo y certificado.

Esqueles mortuories se n'admeten fins a les dues de la matinada

GRAN EMPRESA FUNERARIA

Societat Anónima

40 Sucursals amb teléfon a Barcelona i pobles agregats

Enterros des de el més sumptuós al més modest; d'aquets des de 25 ptes.

Central: Rambla Catalunya, 29 - Teléfon 397

Tallers, fábrica i cotxeres: CAMPO SAGRADO, 24 - eléfon 2.691

Estufa de desinfecció, portátil a domicili, única a Barcelona